

VVS Info **magazín 25**

Pohyb ve formě!

Kombinace glukosaminu, chondroitinu, MSM s obsahem perfektně vstřebatelných kolagen-ních peptidů, vitaminem C pro podporu správné funkce chrupavek i kostí a s extraktem z boswelie pro správnou funkci kloubů.

SLOŽENÍ V 1 TABLETĚ

Glukosamin sulfát	300 mg
MSM - methylsulfonylmethan	300 mg
Kolagenní hydrolyzát	200 mg
Extrakt z pryskyřice boswelie	180 mg
Chondroitin sulfát	160 mg
Vitamin C	20 mg

**Zdravé klouby
a bezbolestný pohyb
v každém věku!**

SPORT

PREVENCE

PRACOVNÍ ZÁTĚŽ

WWW.VVS.CZ

Představujeme

Jaroslava Kleclová

Letos došla řada na mě, a proto bych se vám ráda pár řádky představila.

Jmenuji se Jaroslava Kleclová a ve VVS Verměřovice s.r.o. pracuji jako chemický laborant druhým rokem. Je mi 35 let a do podhůří Orlických hor jsem se přistěhovala z jihomoravských Hrušovan u Brna. Můj dědeček byl sedlák a měl své menší hospodářství. Dětství jsem tedy trávila vymýšlením lumpáren buď na rozlehlé zahradě, v seníku, maštali, u včelích úlů, potoka, ve vinohradech či polích, a občas jsem také přiložila ruku k dílu při rodinných brigádách, například při sklizni brambor, řepy, hroznů nebo stáčení medu. Lásku k přírodě, zvířatům a přírodním vědám mám tedy zakořeněnou už od dětství.

Po ZŠ jsem vystudovala SPŠ chemickou v Brně a následně úspěšně dokončila magisterský obor Chemie a technologie potravin na Mendelově univerzitě. Během studií, zejména o prázdninách, jsem si prohlubovala laboratorní praxi v rámci brigád v analytických laboratořích. Po studiích jsem se přestěhovala do Pardubic, kde jsem pracovala v chemické firmě, ale vyzkoušela jsem si i kancelářskou pozici. Byla to pro mě zajímavá zkušenost, ale věděla jsem, že mě to táhne zpět do laboratoří, protože jsem akční člověk a na analytické chemii je krásné to, že můžete pracovat rukama a zároveň trápit mozkové závity.

Na Orlickoústecku bydlím osmým rokem a zamilovala jsem si to tu natolik, že dnes tento region považuji za svůj domov. Mám dvě děti. Protože obecně ráda trávím čas s dětmi, během mateřské dovolené jsem se jako členka angažovala v rodinném centru, které organizuje volnočasové aktivity pro

rodiny s malými dětmi. A také jsem si konečně udělala řidičský průkaz.

Mám ráda výlety do přírody, hory, rekreačně jezdím na kole, běhám, plavu, občas tančím, a po přestěhování jsem si v zimě oblíbila běžky. Celkově mi je blízký zdravý životní styl a ekologické smýšlení. Mám ráda dobré lidi, cestování, hudbu, koncerty, hraji na klavír a během mateřské mě bavilo i šití oblečení pro rodinu. Doma s námi bydlí džungarský křeček Čumík a venku věčně orvaný kocour Mlsoun.

Ve VVS mě najdete v chemické laboratoři, kde spolu se skvělou parťačkou máme na starost veškerý chod laboratoře – od příjmu vzorků, přes chemický rozbor, zejména silážních vzorků, až po zhotovení a zaslání laboratorních protokolů. Dále kontrolujeme vstupní suroviny, které se používají při výrobě VVS produktů. Když nejsme v laboratoři, najdete nás ve skladu vzorků krmiv a surovin, kde každý vzorek kontrolujeme a evidujeme. Práce ve VVS Verměřovice s.r.o. mě baví a oceňuji zejména možnost částečného úvazku, což mi umožňuje lépe skloubit pracovní i rodinný život s malými dětmi. Líbí se mi také pozitivní přístup a podpora v dalším vzdělávání v oboru, rodinná firemní atmosféra a vysoká profesionalita, se kterou firma na trh vstupuje.

Little Jou

Představujeme též pravidelného návštěvníka stánku VVS na výstavách koní v Lysé nad Labem.

O čem se píše...

První napojení telat kvalitním mlezivem je v ZOD Delta Štípa sondou v dávce:

- a) 2 litry
- b) 3 litry
- c) 4 litry

Čtěte na str. 4

Věk při prvním otelení se v podniku ZP Nošovice snížil na:

- a) 25 měsíců
- b) 24 měsíců
- c) 23,5 měsíců

Čtěte na str. 6

Návštěvnost robota v podniku KLAS Nekoř, a.s. se pohybovala:

- a) 2,9
- b) 2,6
- c) 2,5

Čtěte na str. 8

Cílem každého chovu by mělo být, aby:

- a) 20 % telat dosáhlo hladiny >25 g IgG na litr krevního séra
- b) 30 % telat dosáhlo hladiny >25 g IgG na litr krevního séra
- c) 40 % telat dosáhlo hladiny >25 g IgG na litr krevního séra

Čtěte na str. 14

Teplota hmoty ošetřené Formasilem se pohybovala

- a) V rozmezí 25 až 26 °C
- b) Pod 25 °C
- c) Nad 26 °C

Čtěte na str. 16

Vítězem Mléčné farmy roku 2024 se v kategorii plemene CS stala farma:

- a) ZD Miletín
- b) AGRA Březnice a.s.
- c) PODCHLUMÍ a.s.

Čtěte na str. 28

Úvodník

Vážení chovatelé a partneři VVS,

opět Vám nabízíme tradiční časopis, VVS Info, který tak trochu shrnuje některé naše aktivity v průběhu roku. Na úvod jsme si zvykli vždy představit někoho z řad zaměstnanců naší společnosti. Nosnou částí naší práce je práce ve stájích dojníc. Přčtete si tak reportáže jak z nových provozů, tak i z těch, které rekonstrukce teprve čekají. Opět se věnujeme důležité kategorii skotu – jalovičkám. Najdete zde jak malé reportáže z chovů telat obou hlavních plemen, tak i odborný článek o mlezivovém období telat, který vychází z cyklu jarních seminářů a návštěv chovů. Věnujeme se zde pochopitelně i tématu silážování, a tak si můžete přečíst pojednání o pokusu účinnosti konzervantů.

Nezbytnou součástí našeho portfolia jsou i zákazníci z řad chovatelů koní, spárkaté zvěře v českých oborách, ale také zvířata chovaných v zoologických zahradách. Světlo světa spatřila unikátní publikace věnovaná problematice velbloudů, kterou napsala veterinářka a zooložka Dana Hyláková.

Dá se říct, že již desítky let pořádáme odborné semináře a konference. Letos se uskutečnila také i jedna mezinárodní, zaměřená na české i zahraniční chovatele jelenovité zvěře.

V tomto čísle najdete mnoho fotografií z výstav a akcí skotu či koní, ale také ze sportovních aktivit.

Milí čtenáři, přejme si do dalších měsíců mnoho odvahy v našem konání. Přejme si odpovídající zpeněžení mléka a hovězího masa, efektivní výrobu těchto komodit na našich chovech i stabilní vnější podmínky pro zemědělské hospodaření.

Jiří Burdych

Efektivní odchov telat

Telata Hvozdná

OD Delta Štípa hospodaří nedaleko Zlína. V živočišné výrobě mají cca 500 kusů skotu. Na farmě ve Hvozdné mají ustájeny kromě vysokobřezích jalovic a dojníc i telata. Ta jsou ustájena v individuálních boudách na venkovní ploše, po 8 týdnech jsou přesunuta do „školky“. Zootechničky Ing. Petra Vaňková a Ing. Vendula Dořmanová mají nastavený účinný systém odchovu telat.

Telata jsou napojena nejpozději do 2 hodin od narození a to mlezivem, které má v průměru 24 Brix a v dávce 3 litry. V případě použití sondy jsou to 4 litry. Při druhém napojení – do osmi hodin od otelení dostávají telata 2 litry mleziva. Po období zkrmování tranzitního mléka, trvající 4 – 5 dnů, je telatům zkrmována mléčná krmná směs Multimilk Vital. Postupný odstav probíhá v 90. dnu, kdy se od 75. dne každý týden snižuje dávka MKS o 1 litr. Od 50. dne věku telete je předkládán slamnatý startér, a to do věku 5 měsíců. Od 4. měsíce zároveň probíhá návyk na TMR.

Zootechničky ve Hvozdné kladou na odchov telat veliký důraz. Ať už se jedná o postupné přechody mezi novými krmivy, hygienou včetně Milkbarů či výběr a podávání kvalitní mléčné krmné směsi. Ne nadarmo se jim říká „jezinky“. Odměnou jim je dosahování výborných reprodukčních a produkčních ukazatelů v chovu.

V Jevíčku je fajn

Hanácká zemědělská společnost Jevíčko a.s. se nachází v severní části Malé Hané v okrese Svitavy. Hospodaří na 2151 ha s průměrnou nadmořskou výškou 380 metrů, z toho je 1790 orné půdy a 350 ha TTP. Rostlinná výroba je zaměřena na produkci pšenice, řepky, cukrové řepy, výrobu krmiv pro dojnice a bioplynové stanice. Dále produkuje rajčata na ploše 2,5 ha skleníků.

V Jevíčku je chováno 700 kusů holštýnských dojníc, 250 jaloviček do stáří 6 měsíců a 130 VBJ. Jalovice jsou odchovávány na střediscích v Biskupicích a Jaroměřicích.

Při odchovu telat jsou nastaveny protokoly pro kontrolu kvality mleziva a napájení narozených telat. První napojení dostávají do 1 hodiny po narození v dávce 2 litry, druhé napojení do 4 hodin po narození v dávce 2 litry. Potom 2x denně 3 litry směsného mleziva. Vše je zaznamenáváno a následně kontrolováno z krve telat. Od 5. dne přechází jalovičky na Multimilk Vital v dávce 3 litry 2x denně (180g/l). Od 14. dne je MKS navýšena na 4,5 litru 2x denně. Ve věku 2 měsíců jsou jalovičky přesunuty do skupinky po 8 kusech a od 75. dne dochází k postupnému snižování dávky mléka. Po odstavení dostávají TMR, ČOT a seno. Průměrné přírůstky do věku 6 měsíců dosahují 990g/den a ztráty na telatech nepřesahují 2 %. Multimilk Vital telata velice dobře přijímají ihned po přechodu z mleziva, výborně se rozpouští a nesedimentuje, jalovičky jsou vitální a spokojené.

Telata ve Lhotě mají v pohodě

Zemědělské družstvo vlastníků se nachází na Příbramsku. Podnik je zaměřena na rostlinnou i živočišnou výrobu, hospodaří na 1650 ha zemědělské plochy. Od roku 2002 je v provozu bioplynová stanice o výkonu 624 kW.

V péči o telata se nám starají dvě ošetřovatelky. Máme to štěstí, že kolektiv v družstvu má nízký věkový průměr, a dokonce nám tu roste další mladá generace, která má o nejmladší ve stádě zájem.

Po narození telete jsme zavedli včasné napojení mlezivem. Nedisponujeme přenosným dojicí zařízením, takže pokud se tele narodí mezi dojeními, rozmrazí se mu 3,5 l kvalitního mleziva. Zamrazujeme ve vácích, které se dají použít až 5x. Mleziva se měří refraktometrem a zamrazujeme s hodnotami vyššími 22 %. V 98 % se nám telata do dvou hodin napijí dobrovolně. K sondování přistupujeme v momentě, kdy vidíme, že chybí sací reflex. Ihned po narození je ošetřen pupeční pahýl a aplikována pasta pro novorozená telata.

Mlezivo dostávají 5 následujících dnů. Poté přecházíme na sušené mléko Multimilk Vital a pokračujeme v něm i dále na mléčném automatu. Jsou krmena 2x denně pomocí „taxíku“, což usnadňuje práci obsluze a je větší přehled o vydaném mléku a jeho teplotě.

Telata máme v individuálních boudách. Obden se jim přistýlá. Pokud má tele průjem, přistele se častěji. V zimě to také uzpůsobujeme venkovním teplotám. Máme rádi, když si mohou udělat hnízda a pěkně se schovat. Při kombinaci silného mrazu a slabšího jedince, využíváme vestičky. Naopak, když dorazí letní horka, postavili jsme nad plastovými boudami přístřešky, a eliminovali tepelný stres. V letních měsících klademe důraz na čistotu vody a mění se ráno i odpoledne.

V boudičkách telata setrvávají 2 týdny a poté jsou převezena do teletníku. Po opuštění boudy teletem je celý prostor zbaven hrubých nečistot, následně vydesinfikován a 14 dnů se nechá bouda prázdná. Během prvního týdne života jsou všechna „naočkována“ intranasální vakcinou proti respiračním onemocněním. Dále pak očkujeme proti Trichofytóze.

V teletníku jsou telata rozdělena do skupin podle věku, kde si podle libosti mohou navštěvovat mléčný automat. K dispozici mají také startér a seno ad libitum. U nově převezenných telat prvních 5 dnů měříme teplotu. Stejně jako v boudičkách, i v teletníku se přistýlá v pondělí, středu a pátek. Telata odstavujeme na 2 měsících, kdy jsou převezena na nové OMD.

Z našich farem

I se starším vybavením hodně muziky

Zemědělské družstvo vlastníků Nošovice hospodaří ve Slezsku poblíž Frýdku-Místku. Ve znaku obce Nošovice najdeme symbol zemědělských nástrojů a také nůši na černém pozadí. Původně se totiž obec jmenovala Potměnošovice. Jak vypráví pověst, název mohl vzniknout z přezdívky „potměnoš“, tedy člověk, který nosil tajně po tmě sukno na panskou valchu, aby z něj obyvatelé vesnice nemuseli platit vrchnosti poplatek. Z moderní historie obce nelze nezmínit pivovar Radegast, první várka piva byla v Nošovicích uvařena v roce 1970.

ZDV Nošovice obhospodařuje 1036 ha vlastních a pronajatých pozemků, z toho je 758 ha orné půdy, 250 ha trvalých travních porostů a 28 ha úhoru. Velkým zásahem do fungování podniku byla podle jeho předsedy Zdeňka Škola výstavba závodu automobilky Hyundai, kdy družstvo přišlo o 270 ha zemědělské půdy. Až 60 % produkce z rostlinné výroby je využito na zajištění krmivové základny pro chovaný skot. V osevním sledu je letos z obilnin zastoupena na největší výměře 177 ha ozimá pšenice, na jarní pšenici připadá 19 ha. Z dalších obilnin zaujímá plochu 94 ha jarní ječmen, ozimému ječmeni náleží 59 ha. Silážní kukuřici je oseto 158 ha, ozimou řepkou 102 ha, sójou 23 ha, a na 5 ha najdeme také zelí. Na produkci osiva pěstují na 35,5 ha jilek mnohokvětý. Z plochy 31 ha sklízí v první seči na senáž jetel luční, druhá seč se využívá také na osivo. Jetelotravám patří výměra 18,5 ha. Plochy na pěstování pícnin na orné půdě by v Nošovicích rádi navýšili. Jak mi sdělil Zdeněk Škola: „Ekonomiku podniku v současné době drží výroba mléka. Výkupní ceny komodit v rostlinné výrobě jsou teď nízké, o polovinu nižší než v předchozím roce.“ Živočišná výroba se specializuje na výrobu mléka, prodej mladých býčků a vysokobřezích jalovic.

Organizace stáda

Aktuálně chovají v Nošovicích kolem tisícovky hlav holštýnského skotu, ve stádě je 475

kusů dojnic. Plemenice jsou umístěny v několika budovách – první stáj společně sdílí krávy po otelení až do období vrcholu laktace, druhá stáj patří kravám od středu do konce laktace a suchostojné krávy jsou ustájeny společně s vysokobřezími před porodem ve třetí stáji. „Zasušené krávy a jalovice před porodem se snažíme před otelením držet zvlášť, aby nebyly ve stresu,“ upřesnila vedoucí VKK, zootechnička Ing. Marie Šebestová. U porodny jsou umístěny individuální boudy pro telata. Býčci se ve věku tří týdnů prodávají. Jalovičky zde zůstávají do dvou měsíců věku a poté stráví další měsíc ve „školce“ ve skupinách po 15–18 kusech. Následně se stěhují do odchovny mladého skotu, a po dosažení věku jednoho roku se přesouvají do stáje, kde zabřezávají a zůstávají zde až do sedmého měsíce gravidity. Jak podotkla vedoucí živočišné výroby, Ing. Miroslava Miklušová: „Jalovice se připouštějí podle zdravotního stavu a vzrůstu ve 14 měsících. Vyhledávání říje probíhá vizuálně prostřednictvím ošetřovatelů ve spolupráci s inseminátorem a u krav se „křídí“. Modrá barva znamená březí krávu, červená jalovou. Označování křídou takto funguje již mnoho let.“ Sexované inseminační dávky nepoužívají, konvenční systém jim vyhovuje, rodí se přibližně půl na půl vyrovnaná pohlaví. „Kdyby se nám rodilo více než 50 % jaloviček, ani bychom je neměli kam dát,“ vysvětlila Marie Šebestová. Jalovice zabřezávají při první inseminaci na 63 %, při druhé na 76 %. U krav se procento zabřeznutí pohybuje kolem 31 %, mezidobí trvá 390 dnů, servis perioda 115 dnů, inseminační interval 63 dnů. „Vysokobřezí jalovice prodáváme do Turecka. Cena se pohybuje v rozmezí 45–49 tisíc korun/kus. Oslovila jsem zprostředkovatele, se kterým jsme už v minulosti obchodovali, přijel se podívat a byl překvapen výborným zdravotním stavem zvířat. Teď už se ani dívat nechodí a rovnou kupuje. Jalovice jsou opravdu krásné,“ pochlubila se Miroslava Miklušová. Dojení probíhá dvakrát denně. Rybinová dojírna 12 x 2 z roku 1997 prošla rekonstrukcí technologie dojení. Do budoucna by si v Nošovicích přáli dojíci

roboty. „Zatím je to pro nás sci-fi, ale vzhledem k současné situaci na pracovním trhu by byly pro nás řešením. V naší oblasti je hodně průmyslových podniků, které odebírají ze zemědělství pracovní síly. Momentálně nám chybí tři dojičky a sehnat traktoristu je také problém,“ zhodnotila Miroslava Miklušová. Jednou denně před dojením probíhá vyhrnování stáji a nastýlání. Krmí se dvakrát denně, první dávka v 7:30 hod. Od 13 do 14 hodin se přikrmuje a v mezidobí se přihrmuje „šípem“.

S výživářem společnosti VVS Verměřovice, Ing. Jiřím Vojkovským, jezdily zootechničky po farmách a sbíraly zkušenosti z jiných provozů ke zlepšení situace s mastitidami. Před rokem zavedli vápnění loží, které se velmi osvědčilo a dostavily se pozitivní výsledky v podobě snížení počtu mastitid a zlepšení celkové hygieny stáje. „Porodnu s hlubokou podestýlkou vyhrnujeme každých 14 dnů, následuje celková desinfekce, jejíž základní složkou je jód. Dříve jsme mívali problémy, krávy měly hned po porodu zánět. Začali jsme desinfikovat a používat na zasušení zátky, které nám se záněty také pomohly. Bohužel vzhledem ke stávající technologii ve stáji zasušujeme s antibiotiky, pouze u krav, které neměly nikdy zánět a mají výbornou soma-

niku pod stovku, si dovolíme zasušit krávy bez antibiotik," shrnula Marie Šebestová.

Péče o telata

„Telata zůstávají u matky po narození maximálně hodinu, aby je matka očistila a telata oschla. Poté je přesouváme do individuálního ustájení v boudách. Do dvou hodin se je snažíme napojit mlezivem od vlastní matky, pokud to není vzhledem k organizaci času dojení možné, dostane tele mlezivo od jiné krávy. Každý den mlezivo také zamrazujeme do zásoby. Od sedmého dne telata přijímají mléčnou krmnou náhražku. Ošetřovatelky jsou moc šikovné a o mláďata se skvěle starají. Boudy jsou staré, dřevěné, ale péče ošetřovatelek vše vynahradí. Úhyny telat jsou minimální. Někdy se narodí mrtvé tele, ale to už neovlivníme, úhyny jsou v průměru maximálně jedno tele za měsíc, možná ani to ne..." pochválila situaci Marie Šebestová. Odstav telat probíhá zhruba v sedmdesáti až osmdesáti dnech věku, přičemž posledních zhruba 14 dní si postupně zvykají na TMR.

Užitkovost se zlepšila

Podle Marie Šebestové, která do družstva nastoupila hned po vysoké škole v roce 2021, byl tehdy denní nádoj zhruba 10 až 11 tisíc litrů mléka. Dnes se průměrný nádoj stáda pohybuje kolem 15 500 litrů a v některých dnech se blíží až k 16 tisíc

litrům. Kolegyně Miroslava Miklušová vzpomínala na staré časy, kdy v kravínech bylo až do roku 1997 vazné ustájení a nádoj za normovanou laktaci činil z dnešního pohledu „pouhých“ 4 300 litrů mléka. Složky v mléce se podle dubnových rozborů z mlékárny pohybovaly v těchto hodnotách – bílkoviny 3,23 %, tuk 3,6 %, počet somatických buněk 150 tisíc na jeden mililitr mléka. Mléko se každý den odváží do Mlékárny Kunín, s.r.o., menší množství mléka naplní také prodejní automat umístěný před vstupem do podniku.

Zlepšení užitkovosti dosáhli v podniku v průběhu posledních pár let komplexním působením celé řady opatření. Ať už to byla změna krmných dávek, optimalizace výroby objemných krmiv, zlepšení péče o telata, o paznehty, lepší logistika... Nově se začaly provádět testy na mastitidy a uplatňovat systém „třikrát a dost“. Jestliže se u krávy objeví akutní zánět mléčné žlázy počtvrté, jde na jatka. Po otelení je kravám přidáván do krmné dávky přípravek k nastartování zvýšené činnosti bachoru, obsahující kvasinky a pufr, krávy na třetí a vyšší laktaci dostávají navíc vápníkový bolus. Obecně došlo k celkovému ozdravení stáda, což se samozřejmě na dojitosti pozitivně projevilo. Posun je vidět také u věku prvního otelení, který se snížil z 25,4 měsíců na 24 měsíců. Užitkovost se zvedla z 32 kg naměřených KU v prosinci 2022 na 36,7 kg v březnu 2024 a 11 000 kg v uzávěrce za loňský rok.

Nový výživář

S firmou VVS Verměřovice spolupracují v Nošovicích od roku 2022, kdy se snažili snížit náklady na krmení. „Výživu děláme fázovou, skupiny jsou vrchol, střed a konec laktace. Jednu dávku máme společnou pro suchostojné krávy a přípravu na porod. Krmná dávka pro vrchol laktace obsahuje 23 kg kukuřičné siláže, 11 kg travní senáže, 0,5 kg sena, 2,1 kg kukuřičných výpalků, 7 kg pívovarského mláta, 7,4 kg směsi (pšenice, ječmen, soda, vápenec, sůl, minerální doplněk), 3,8 kg řepkového extrahovaného šrotu a 0,25 kg chráněného tuku," popsal výživář Jiří Vojtkovský.

Co se týká zmíněné snahy o snížení nákladů za krmení, Zdeněk Škola dodává, že celková úspora za krmiva při porovnání mezi roky 2022 a 2023 činila 2,105 mil. Kč, z toho 1,105 mil. Kč na nakoupených krmivech. Náklady na krmiva přepočtené na litr mléka byly v roce 2022 5,37 Kč, v roce 2023 došlo ke snížení na 4,84 Kč a dodávka mléka se meziročně navýšila o 0,5 milionu litrů. V příštím roce se v Nošovicích chystají postavit nový, co nejvíce automatizovaný teletník. Objednaná je také výměna dřevěných bud pro nejmenší telata za plastové. Na připojení aktuálně čeká nově pořízená fotovoltaika o výkonu 110 kW, energie bude využívána na provoz stájí, případně na dosoušení produkce z rostlinné výroby. Užívám slovy Marie Šebestové: „Práci se zvířaty mám ráda a doufám, že to tady posuneme ještě o kousek výš.“

Markéta Kratochvílová
(převzato z časopisu *Náš chov*)

Z našich farem

Dojit čtyřicet litrů denně není nedosažitelný cíl

V nové stáji v Nekoři se rekonstrukce zdařila. Na místě starého kravína vznikla v roce 2022 moderní kapacitní hala s průsvitnými stěnami, stlaným provozem, dvěma dojícími roboty a přihrnováním krmiva. Zatím krávy dojí průměrně 37 litrů, ale výživářka Lucie Kacálková a zootechnik Antonín Hubálek si stanovili cíl překonat čtyřicítku. Vzhledem ke komfortu, který se kravám nabízí, to nemusí dlouho trvat.

Společnost KLAS Nekoř, a. s., hospodář asi na 1400 hektarech zemědělské půdy, z nichž připadá 982 ha na půdu ornou a přes 400 ha na trvalé travní porosty.

Podnik v podhůří se tradičně zabývá chovem dojeného skotu. Na středisku v šedivci chová plemeno české strakaté (460 krav) a je znám jako podnik se statutem šlechtitelského chovu. Tentokrát nás ale zajímalo to druhé, tedy holštýnské plemeno, neboť stáj střediska v Nekoři prošla významnou rekonstrukcí. Z bývalé vazné stáje K96 vyrostla zcela moderní hala ocelové konstrukce s dvěma dojícími roboty uprostřed. Nabízí místo pro ustájení 130 holštýnských krav ve dvou sekcích. Na pozemcích podniku najdeme tradiční plodiny, jako jsou kukuřice na 130 hektarech, obilniny na 200 ha, řepka na 110 hektarech, ale také ne tak často pěstované, například trávy na seno na 200 hektarech, mák, kmín a len. Z výměry trvalých travních porostů se zhruba třetina nachází v intenzivnějším režimu, tj. přísévá se a hnojí kejdou. Zbýlá část se nachází ve svažitém a hůře přístupném terénu a velké zásahy tam nejsou možné.

Povedená rekonstrukce během jednoho roku

Jak sdělil hlavní zootechnik Antonín Hubálek, stáj vyrostla během roku. „Se stavební firmou Brunthaller jsme byli domluveni na termínu 11. listopadu 2022 a v době, kdy se zdražoval stavební materiál i práce, se nemohlo stalo skutečností. Mohli jsme tedy na svatého Martina převádět první dojnice do nové haly. Do každé sekce jsme nejprve

Výživářka Lucie Kacálková a hlavní zootechnik Antonín Hubálek si dobře rozumějí

převedli dvacet dojníc, stačil týden učení na dojící automat Del.aval VMS V310 a nebyla třeba prakticky žádná negativní selekce (asi 4 krávy ze 100). Do Vánoc tedy se v novém dojilo všech 100 holštýnek ve fázi od otelení do 200. dne laktace. Rekonstrukce střediska chovu skotu v Nekoři vyšla na 55 milionů korun do ceny lze počítat stáj, zastřešené hnojiště, dvě jímky na odpadní vody (přečerpávací a skladovací), dvě sila, systém dojení, zázemí a úpravu okolního terénu. Vše bylo pořízeno bez dotací.

V Nekoři jsou ustájeny pouze dojnice, porodna a veškerý mladý dobytek i krmivová základna je soustředěna na 3 km vzdáleném středisku v šedivci. Březi krávy před porodem se tedy po zasušení převážejí do šedivce a po rozdojení vozí zpět.

Management robotického stáda

S novou robotickou technologií přichází i nový systém řízení. Jak řekl zootechnik, znamená to vše zapomenout a začít úplně znovu - provést totální výmaz mozku a naučit se pracovat s daty. „Také to znamená být neustále ve střehu, neboť nikdy nevíte, kdy vám robot zavolá. Alarmů je poměrně málo, asi jednou za měsíc, ale když už jsou, tak o víkendech nebo v jednu hodinu ráno,“ popisuje hlavní zootechnik.

Robot nasadí téměř každé vemeno, jen někdy v závěru laktace, když jsou struky příliš u sebe, mohou být problémy. „úspěšnost nasazování mě mile překvapila,“ komentuje Antonín Hubálek. Provoz stáje a střediska v Nekoři vyžaduje dvě ošetřovatelky v ranních hodinách (vyčištění krmných žlabů, přehánění krav před vyhrnováním), hodinu a půl trvá vyhrnutí a nastlání plus něco času zabere zootechnická práce. Odpoledne je

k dispozici jedna ošetřovatelka - veterinární ošetření, inseminace, doprovod některých krav do robotu. „Pokud jde o ošetřování skotu v nové robotické stáji, nezáleží na věku ani předchozí praxi, záleží na motivaci se něco naučit,“ dodal hlavní zootechnik. Důležitá je podle něho také pravidelná úprava paznehtů a koupele, k tomu slouží dvě průchozí vany za sebou jedna slouží k omytí vodou, druhá je s ošetřujícím přípravkem.

Pozorování čtvrti vemene

„K vyhledávání říjí využíváme platformu pro řízení DelPro, jejíž součástí je tzv. semaforměřič somatických buněk, vodivosti mléka, obsahu krve v mléce a zaznamenává také případné skopnutí dojícího zařízení tyto údaje se shromažďují v programu a vyhledávají problémové krávy. Změny proti fyziologickému stavu jsou velice rychle rozpoznány, zejména využíváme čítače somatických buněk, takže oproti dojrně máme náskok průměrně dva dny, kdy můžeme s krávou něco začít dělat. Měření nádoje a ukazatelů z každé čtvrti zvlášť je velká výhoda,“ popisuje zootechnik, který neskrývá nadšení z moderních technologií. „Zaujalo mne, kolik krav poskytuje nevyrovnané množství mléka z jednotlivých čtvrtí. Obvykle je jedna čtvrtí vemene mnohem slabší. Nemusí to být problémová kráva, zdá se, že je to fyziologické, protože to sledují také u prvotek,“ zamyslel se Antonín Hubálek s tím, že nižší sekrece mléka u dané čtvrti se většinou zachovává i do dalších laktací. A v opačném případě, pokud se z nějakých důvodů přistoupí k zasušení struku, obvykle pak zbylé tři převezmou prostor mléčné žlázy i množství mléka, takže se celková dojivost příliš nesníží. „Na servis si nemohu stěžovat, kovářova kobyla nikdy nesmí chodit bosa ...“, naráží zootechnik na fakt, že KLAS Nekoř je

MULTIMILK® Ruby

**Mléčná náhražka pro telata
s nejvyšším obsahem
mléčného proteinu**

VÝZNAM:

- Určeno pro intenzivní odchov telat
- Extra vysoký obsah bílkoviny syrovátkového typu
- Vysoký obsah sušeného odstředěného mléka (SOM)
- Low Heat Milkpowder – sušené odstředěné mléko vyrobené za nízkých teplot
- Nedochází k denaturaci mléčného proteinu, jeho stravitelnost tak není snížena!
- 95 % proteinu z mléčných složek – vysoká využitelnost proteinu
- Standardizovaný obsah imunoglobulinů – unikátní podpora imunitního systému
- Obsahuje přírodní antimikrobiální látky – mastné kyseliny se středním řetězcem z lněného oleje

VVS Verměřovice s.r.o.
Krmivářská 225
561 52 Verměřovice

+420 465 642 670
GSM: +420 775 755 175
email: vvs@vvs.cz, www.vvs.cz

Stáj v Nekoři má všude dostatek prostoru, světla a je vysoce kapacitní

ve východočeském regionu známý jako prodejce zemědělské techniky a DeLaval je jednou ze značek, které zastupuje.

Výživa v souladu s roboty

V oblasti výživy spolupracuje KLAS Nekoř s firmou VVS Verměřovice, s.r.o., konkrétně s Ing. Lucií Kacálkovou. „Krávy jsou v kravině ve dvou sekcích, ale vlastně v jedné krmné skupině od rozdoje do záprahu včetně prvotek, proto je třeba zohlednit jejich potřebu v robotu. Základem je samozřejmě dávka na žlabu. V robotu je kravám podávána granulovaná jadrná směs od výrobce Mokust, a.s., Staré Město podle receptury VVS Verměřovice. Pokud se dojnice vrací z porodny, snaží se zootechnik zohlednit návrat na stejný dojíací automat, na který byla při minulé laktaci zvyklá. Dávkování je následující: Každá kráva dostane denně minimum 1,5 kg granulí, dávka se dorovnává až na průměr 6 kg podle užitkovosti a průchodnosti robota. Když kráva přijde do stáje, před tím, než se jí započítá její aktuální nádoj, dostává první tři dny maximálně 2,5 kg granulí. Bachor si zvykne a následně algoritmus spočítá její krmnou dávku podle dnů v laktaci a nádoje. TMR je počítána na užitkovost 28 litrů. Některé dojnice však dosahují 50 až 60 kg denně.

V podhorské oblasti nejsou pro výrobu kukuřičné siláže ideální podmínky ani plocha, neboť KLAS Nekoř pěstuje řadu jiných plodin. Výživárka se naučila využívat například druhou seč trav na seno, což podle ní není špatné krmení.

Optimálně má kukuřičná siláž v krmné dávce na žlabu zastoupení přes 40 %, dále je po

většinu roku zařazována jetelová senáž a luskovinoobilná směska. Nechybí ani kukuřičné výpalky, bílkovinný koncentrát s minerálkou, šrot z vlastního obilí a tekutá energie. V zimních měsících zhruba do května výživárka zařazuje cukrovarské řízky.

Dobrovolný pohyb stáda

Ve stáji je dobrovolný pohyb. Průměrný počet krav na jeden robot je v Nekoři aktuálně 63, což je podle zootechnika optimální. Denní počet dojení je 2,6. „Chodivost krav hodně ovlivňuje počasí. V době deště a změny tlaku je minimální,“ popisuje zootechnik. Dlouhý nebo krátký den nemá podle něho významný vliv.

Ukazatele se pomalu, ale neustále zlepšují: Průměrný počet somatických buněk byl v minulém měsíci 112 tisíc. Mezidobí je 395 dní. Zabřezávání 50 % u krav, u jalovic 60 %. Aktuálně se klade důraz na snížení věku jalovic při prvním otelení, což je třeba zlepšit.

Průměr stáda byl v době naší návštěvy 37 litrů, ale výživárka spolu se zootechnikem je přesvědčena, že 40 litrů nebude problém.

„Chtěl bych, aby zaznělo poděkování všem, kdo se zasloužili o vybudování této stáje – od projektanta přes stavební firmu až po všechny zaměstnance všech středisek Klasu Nekoř,“ dodal na závěr hlavní zootechnik Antonín Hubálek.

Lukáš Prýmas
(převzato z časopisu *Náš chov*)

Z našich farem

I ve starším to jde!

Když se chce, tak všechno jde. Fráze, kterou všichni dobře známe, ale ne každý se jí umí řídit. Zootechnik Pavel Novák ze Zemědělského družstva Okrouhlička však ví své. Práce se zvířaty ho baví a díky jeho dobrým instinktům jsou vynikající výsledky vidět všude kolem. Podle jeho slov, když se do toho člověk pustí a věnuje se tomu naplno, tak to jde!

V ZD Okrouhlička na Havlíčkověbrosku se věnují jak rostlinné, tak především živočišné výrobě. Hospodaří na 750 hektarech a hlavní činností v rostlinné výrobě je pěstování brambor, pšenice, ječmene a řepky. Zbývající část půdy je určena k pěstování krmných plodin. Z produkce obilovin je část sklizně určena k prodeji a část na krmné účely pro vlastní potřebu.

Hlavním zaměřením a zdrojem příjmů živočišné výroby je výroba mléka a výkrm býků. Ve starších stájích v Okrouhličce chovají zhruba dvě stě krav. Stádo se skládá z plemen české strakaté a holštýn, a dnes již možná jako jediní v České republice chovají plemeno původem z jihozápadního Skotska – ayrshire. Za uplynulý kontrolní rok se mohou pochlubit průměrnou užitkovostí ve výši 9436 kilogramů mléka u plemene české strakaté a 11 100 kilogramů u holštýnských krav.

Ve stavu je průměrně 140 jalovic a obvykle se vykrmuje 60 býků ročně, kteří se realizují v hmotnosti zhruba 850 kg a prodávají do zahraničí.

Ne vždy je nejvyšší užitkovost cílem

Výměra podniku je přizpůsobena potřebám zvířat. Proto nejde dělat mnoho změn. Vedení podniku se snaží, aby zatížení bylo vyvážené mezi rostlinnou a živočišnou výrobou, aby obě tyto výroby nesly náklady společně. Podle slov zootechnika je pro družstvo důležité, aby bylo vždy na zaplacení režii, faktur a lidí.

Hlídá se maximální efektivita nádoje. Zohledňují se vstupy a kolik z těchto vstupů zbyde. Pokud cena mléka klesá, hledá se hranice, kdy mají v podniku z litru mléka nejvíce, aby se všechny náklady pokryly.

Zootechnik Pavel Novák (vlevo) a poradce společnosti VVS Verměřovice Ing. Tomáš Fák (vpravo)

„V Okrouhličce dosahují velmi dobrých výsledků, ale žádné výjimečné výkony tady nehledejte,“ zdůrazňuje Ing. Tomáš Fák, výživářský poradce společnosti VVS Verměřovice. Tento podnik je jeden z mála, kde má management přehled o tom, kolik je optimální nádoj. Zootechnik dobře ví, že ne vždy je největší nádoj ten optimální.

„Když je nadojeno kolem 35 litrů na krávu a den, tak je to perfektní. Kdyby krávy dojily víc, museli bychom do toho víc investovat a z každého litru by zbylo mnohem méně,“ je přesvědčen zootechnik Novák. „Pokud z nadojeného litru zbyde halíř, tak se to nevyplatí,“ komentuje Tomáš Fák.

„Nakupujeme tedy pouze minerální směs od společnosti VVS Verměřovice. Vlastní obilí šrotujeme a mícháme si krmné dávky ve vlastní režii,“ říká Pavel Novák.

Před dvěma lety management podniku uvažoval nad modernizací kravína, ale v důsledku konfliktu na Ukrajině, především kvůli zvýšení cen, od záměru upustili.

Objemná krmiva

Krmná dávka je složena z kukuřičných, travních, jetelových a také hrachových siláží, kterými se dorovná podíl dusíkatých látek.

„Krmení je zde velmi dobré. Senáže trav a jetelů se vyrábějí o sušiny okolo 27 až 35 %, dusíkaté látky je obvykle dostatek, pohybuje se okolo 14 % u trav a 17 % u jetelů. Krmná dávka se sestavuje ze 2/3 kukuřice a 1/3 senáže. Pokud dochází kukuřičná siláž, vystačíme s polovičním podílem kukuřice a polovinou senáží,“ říká výživář Tomáš Fák a dodává, že důvodem kvality objemných krmiv je pěstování na orné půdě. Nejdůležitě-

tější není důraz na louky nebo trvalé travní porosty.

Krávy jsou schopné přijmout 55 kg směsné krmné dávky, což je 22 kg sušiny. Produkčním dojnicím se míchají dvě krmné dávky, které se liší pouze obsahem jádra. Tím, že mají dvě krmné dávky, prodlužují vrchol laktací křivky. Jádro v hlavní produkční dávce je průměrně 10 kg, zhruba v poměru jedna ku jedné. Další komponentou je extrahovaný řepkový šrot, který družstvo nakupuje. Podle slov výživáře je v krmné dávce poměr obilí a řepkového šrotu 60 ku 40. Dojnice na vrcholu laktace dostanou tedy asi 4 kg řepky denně.

Užitkové křížení se osvědčuje

V podniku je určitý podíl kříženek H x C. „Holštýn je náročnější a náchylnější plemeno, české strakaté zase méně dojí. Nejvyšší užitkovost dosahujeme u kříženců. Mají krásná vemena, perfektně utvářená a upnutá. Jsou na tom mnohem lépe i zdravotně,“ říká zootechnik. „A jak se rozhodují, které kombinace křížít? Všechno je individuální. Pokud dosahuje holštýnka 13 000 kg za laktaci, připustím ji holštýnským býkem. Pokud má holštýnská kráva slabší vmeno, tak často inseminujeme strakatým plemeníkem,“ vysvětluje zootechnik. „Pokud bychom investovali do nové stáje, tak bych ponechal pouze holštýnky, ale v těchto podmínkách se daří lépe kříženkám,“ dodává.

Dobrá komunikace

V podnicích mohou být problémy s komunikací mezi rostlinnou a živočišnou sekci. V ZD Okrouhlička je to ale jinak, zde si rádi vypomohou. „Při nízkých cenách komodit

Zootechnik Pavel Novák tvrdí, že i ve starších stájích to jde

agronom raději věnuje kukuřici pro živočišnou výrobu, než aby ji prodával tržně. My tady takhle fungujeme," popisuje dobré vztahy mezi rostlináři a živočišáři Pavel Novák. „Bývalý agronom i pomáhal v dojárně,“ dodává výživový poradce. „To je snad jediný agronom na světě. Při nedostatku lidí šel dojit a Pavel mu na oplátku šel pomáhat při sklizni obilí.“

Žádný tepelný stres

„Zajímavé je, že v této lokalitě nejsou výrazná období tepelného stresu. Nevím, čím to je, zda jsou staré stáje správně zaizolované nebo tím, že se farma nachází v údolí, ale zde krávy netrpí tepelným stresem, jako se setkávám v jiných podnicích,“ říká Tomáš Fák. Ventilátory sice ve stájích nainstalovány jsou, ale jsou nastaveny tak, že se automaticky sepnou, když se teplota zvýší.

Alfa a omega

Jedinou novinkou v ZD Okrouhlička jsou nové silážní žlaby. A ty udělaly hodně, jak zdůraznil zootechnik, od té doby se zvýšila užitkovost. Šířka a délka žlabů odpovídá počtu zvířat na farmě. „Když se jáma načne, tak stěna se potom za jeden den celá ubere. A to je to velké plus. Používají pouze naši míchanou minerální doplňkovou směs,“ uvádí Tomáš Fák.

Management krav

V ZD Okrouhlička dojí dvakrát denně v rybinové dojárně pro 2 x 10 krav. Dojí se po 12 hodinách, a to od půl čtvrté od rána, kdy dojení trvá 4,5 hodiny. Odpoledne už je doba dojení kratší. Nyní mají pouze dva dojiče, kteří mají na starosti i porodnu.

Počet somatických buněk se pohybuje kolem 180 000. Na dojárně se kontrolují i problémy. Pokud se jim kráva nezdá, dělají klasické PM testy a kultivaci si dělá Novák sám. Pokud má kráva problém se somatikou, tak se použijí antibiotika. Zasoušet bez antibiotik se podaří u 50 %. „Kříženko jsou výhodou,“ dodává Novák.

Management telat

„Prvních pět dní se teleti dává dvakrát denně mlezivo od vlastní matky, aby se mu vytvořila imunita. Pokud je kráva zdravá a nemá v mléku krev, dojičky ji hned odvedou na dojírnu,“ říká Pavel Novák. Týdně mají 3 až 5 telat, takže není problém mlezivo obstarat. Mají kolostrum i zamražené v mrazáku.

„Telatům dáváme ihned od prvního dne vodu. Po pěti dnech se přechází na mléčnou krmnou směs v dávce třikrát denně tři litry.“ Od pátého dne se telatům podává v malém množství slamatý starter vlastní výroby. Směsnou krmnou dávku dostávají po měsíci. „Odstavují se v sedmi týdnech do stáje, kde mají granule a seno, ale zároveň ještě první tři dny dostávají jednu denně mléko, aby si zvykla,“ dodává zootechnik.

Eva Makovičková

(převzato z časopisu *Náš chov*)

Z našich farem

Stáj s moderními technologiemi

V podhůří Krkonoš na Semilsku hospodaří zemědělský podnik DS Agro Libštát, který nedávno uvedl ve středisku Bělá u Staré Paky do provozu novou farmu pro dojnice a mladý skot nabitou moderními technologiemi. Podnik se zabývá tradiční zemědělskou prvovýrobou, kromě hospodaření na rozloze 800 hektarů zemědělské půdy se zaměřuje především na chov dojeného skotu, výkrm brojlerů a chov včel.

Jak komentuje jednatel firmy Josef Chuchlík, jeho cílem je podnikat v agrárním sektoru moderně, ale přitom s důrazem na udržitelnost a krajinu. „Investice do chovu skotu má podle mého názoru smysl pouze tehdy, pokud se využívají nejmodernější technologie, které jsou k dispozici. Pak můžeme hovořit i o ekonomické návratnosti,“ je přesvědčen Josef Chuchlík.

Součástí této filozofie je i sesterská firma DS Agro Energie provozující bioplynovou stanici o výkonu 1 MW, ve které se zužitkují přebytky objemného krmiva, zbytky ze žlabů a kejda. Nejnovějším přínosem je provozování fotovoltaické elektrárny ve středisku Bělá, díky níž je celý provoz soběstačný a přebytky energie se prodávají.

Řízený pohyb

DS Agro Libštát chová zhruba 500 krav převážně českého strakatého plemene, ve stavu je i 200 jalovic a 250 telat. Užítkovost činí zhruba 10 000 kilogramů mléka na kus a rok, za poslední 2,5 roku v nové stáji v Bělé u Staré Paky se navýšila zhruba o 2000 kg. Jak informovali faremní zootechnici Ing. Michaela Paldusová, Ph.D., a Ing. Lukáš Štěrba, kladou důraz nejen na užítkovost, ale také obsah složek, reprodukci a dobré zdraví krav.

O dojení se stará sedm robotů značky DeLaval VMS 300 v systému řízeného pohybu, které jsou strategicky rozmístěny v produkční části haly. Podle Josefa Chuchlíka byl řízený pohyb krav od počátku správným rozhodnutím. Selektční branky zajišťují to, aby byla každá plemnice optimálně podojena, to znamená v průměru 2,4x denně s ideálně 10–12 litry na jeden nádoj a s dalším možným

přístupem do robota nejdříve po čtyřech hodinách s ohledem na fyziologii mléčné žlázy.

Produkční skupiny jsou tři, do každé patří zhruba 125 kusů, a s postupující laktací se nemění. „Pokud potřebujeme přidat plemnice do skupiny, jdou vždy po dvou až čtyřech kusech, snáze se tak adaptují,“ říká Ing. Paldusová. A podle čeho se krávy do skupin zařazují? „Stále ještě podle lateralit, tedy jestli byly v předchozí stáji navyklé na dojení zleva či zprava. S ubývajícím počtem takových plemenic už nebudeme muset tento parametr zohledňovat, a zařazování do skupin bude ještě jednodušší,“ dodává faremní zootechnička.

V reprodukční části stáje jsou umístěny krávy stojící na sucho a v přípravě na porod. Ve stáji jsou i oddělení pro telata na mléčné výživě, a to jak v individuálním, tak skupinovém ustájení – ta mají k dispozici mléčné automaty.

Rozdílné požadavky jednotlivých kategorií zvířat na délku světelného dne se řeší pomocí umělého svícení kopírujícího sluneční svit s různou barvou a intenzitou světla, nastaveného podle jednotlivých sekcí.

Nesmíme zapomenout ani na automatizované přikrmování krmiva a vyhrnování výkalů. Všechna tato technologická vylepšení jednoznačně přinášejí komfort pro zvířata i pro obsluhu.

Prevence a léčení

Faremní zootechnici dbají i na zdraví mléčné žlázy dojnic, věnují se prevenci i léčení mastitid. Hojně využívají faremní kultivace, pro něž mají vedle své kanceláře pod štítem stáje k dispozici malou laboratoř. Výsledkem je průměrný počet somatických buněk okolo 130 000 na mililitr suroviny.

„Při léčení zánětů se zaměřujeme především na cílené zásahy, preferujeme enzymatickou léčbu. Až když není úspěšná, nasadíme spolu s veterinárním lékařem antibiotika,“ informovala Ing. Paldusová. Jak dodává, výsledkem nové stáje i nastaveného systému jsou zdravá, plodná a užítková zvířata s výhledem na dlouhověkost čítající čtyři laktace. Aktuálně je průměr chovu 2,8 laktace.

Do chovu se nechávají pouze nejlepší plemnice, které se jako jalovice i prvotelky zapou-

ští sexovaným semenem, nejčastěji od pro-
věřených otců, genomické býky zatím
nevyužívají. Krávy, s jejichž potomky se do
obratu nepočítá, se inseminují býky plemene
charolais, první pokus je přitom sexovaným
spermatem na „býčka“.

Výživa individuálně

V oblasti výživy spolupracuje podnik se spo-
lečností VVS Verměřovice, konkrétně s Ing.
Petrem Novotným a Petrem Šafrou, MgA.

Jak sdělil Petr Novotný, výživa je ve stáji Bělá
zajištěna „individuálně“, neboť každá dojnice
přijímá jaderné krmivo nad rámec TMR ještě
v dojicím robotu. Protože čas v robotu, a tedy
i čas na příjem granulí je omezený délkou
samotného aktu dojení, jsou ve stáji navíc
instalovány Futterboxy, přístupné pouze z kr-
miště po průchodu selekční brankou. V každé
skupině dojených krav je jeden, v něm mají
vysokoužitkové plemence možnost přijmout
další granule o stejné receptuře, nad rámec
množství přijatého v robotech, a to do výše
odpovídající jejich aktuální denní užitkovosti.
„Systém je nastaven tak, že směsná krmná
dávka je pro všechny plemence stejná. Ob-
sahuje víc dusíkatých látek a struktury a vět-
šinu energie přijímá kráva v granulích, ať už
v robotu nebo ve Futterboxu. Aby se předešlo
metabolickým problémům, krmí se plemeni-
cím spolu s granulemi také pufr,“ komentuje
Petr Novotný.

Pufr obsahuje i směsná krmná dávka a sy-
pe se také jako signalizační do koryta.

Jak dodává Lukáš Štěrba, TMR se zakládá
pětkrát denně. Tím, že je pro dojené plemeni-
ce míchána pouze jedna receptura, se snižuje
možná chyba krmičů a také počet přejezdů
krmného vozu. Minimálně šestkrát denně
přihruje krmivo robot, případně podle po-
třeby ošetřovatel. Krávy tak mají nonstop pří-
stup k čerstvému krmivu.

Cesty za krmením tvoří většinu průchodů se-
lekční brankou, podle zootechniků jí projde
každá kráva v průměru 15x za den.

Kvalitní objemná krmiva

Zootechnici i poradci se shodují, že základ-
ním kamenem užitkovosti dojnic jsou kvaliti-
ní objemná krmiva s optimálními výživovými
parametry. V nové moderní stáji v Bělé, pět
kilometrů od Libštátu, se klade důraz přede-
vším na stravitelnost vlákniny.

Pro potřeby dojnic se na orné půdě pěstuje
silážní kukuřice (110 ha), čistosevy hrachu

(50 ha) a jetelotrávy (90 ha) s obsahem jetele
nad 60 %. Tyto plodiny přispívají k obohacení
výživově chudší senáže vyráběné z trvalých
travních porostů, které zaujímají plochu
zhruba 400 ha.

„Vyrobit kvalitní krmivo z chudých podhor-
ských luk je vskutku umění a my tento kumšt
ovládáme velmi dobře. Výslednou odměnou
za citlivé hospodaření na travních porostech
je pro nás produkce kvalitního mléka, po kte-
rém je na trhu poptávka,“ uvedl agronom Ing.
Jan Chalupníček, Ph.D.

Jak dodal, Achillovou patou v procesu výroby
objemných krmiv je sklizeň a konzervace pí-
nin. „Důsledné dodržování technologického
postupu při sklizni a následného naskladnění
hmoty do silážních žlabů je základ. Připočte-
me-li k tomu správně volené konzervování
v závislosti na momentální kvalitě sklizené
píce, dostaví se nám toužený výsledek,“ kon-
statoval Ing. Chalupníček. O zdejší vysoké
úrovni silážování svědčí čtvrté místo v celore-
publikové soutěži Silážní liga 2023 v katego-
rii hrachová senáž.

Jana Velechovská
(převzato z časopisu Zemědělec)

Odborné články

Mlezivo ve výživě telat

Francesca Bonvini

Správně hospodařit s mlezivem je dnes téměř umění. Vyžaduje to přesnost, vhodné načasování, a také hluboké pochopení mnoha pravidel managementu a výživy suchostojných krav, onemocnění telat a celkové hygieny.

Znát základy je samozřejmě důležité. Dnes už dobře víme, že včasné oddojení mleziva a podání novorozenému teleti je zásadní pro dosažení vysokého obsahu imunoglobulinu G a zejména pro správné vstřebání protilátek v trávicím traktu telete. Mlezivo obsahuje mj. i růstové faktory (IGF, TGF, EGF), až 10 proteinů souvisejících s imunitou, laktoferin (antibakteriální účinek) nebo cytokiny (imunitní opověď, zánět), dále tuky, sacharidy, vitamíny, minerální látky a enzymy důležité pro trávení a absorpci.

Novorozené tele musí dostat kvalitní mlezivo v množství odpovídajícím alespoň 10 % jeho tělesné hmotnosti. To by znamenalo, že např. holštýnské tele by mělo dostat zhruba 4 litry mleziva.

Tab. 1 Souvislost mezi hodnotou % Brix, odečtenou na refraktometru, a obsahem IgG v séru telete

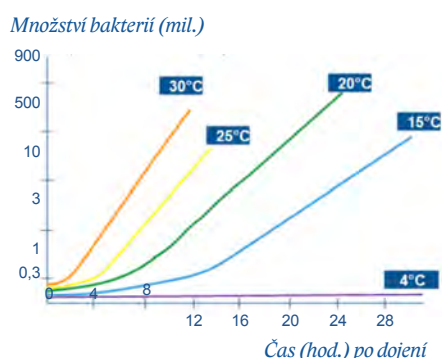
% Brix	IgG (g/l)
23	58
24	70
25	82
26	93

Někdy se nevěnuje příliš velká pozornost počtu bakterií v mlezivu, tedy úrovni hygieny při dojení, skladování a zkrmování mleziva.

Vysoký počet mikroorganismů v mlezivu se projevuje u telat dvěma typy problémů. V první řadě přenosem patogenů. To je snadné. Na druhé straně vysoký počet bakterií v mlezivu (pokud mlezivo obsahuje 100 000 CFU/ml mikroorganismů a více) zabraňuje vstřebávání protilátek. Je to sice dlouhý a složitý proces, ale bakterie dokážou zablokovat přístup imunoglobulinů ke

Graf 1: Nárůst bakterií v mlezivu v závislosti na teplotě a době uplynulé od nadojení

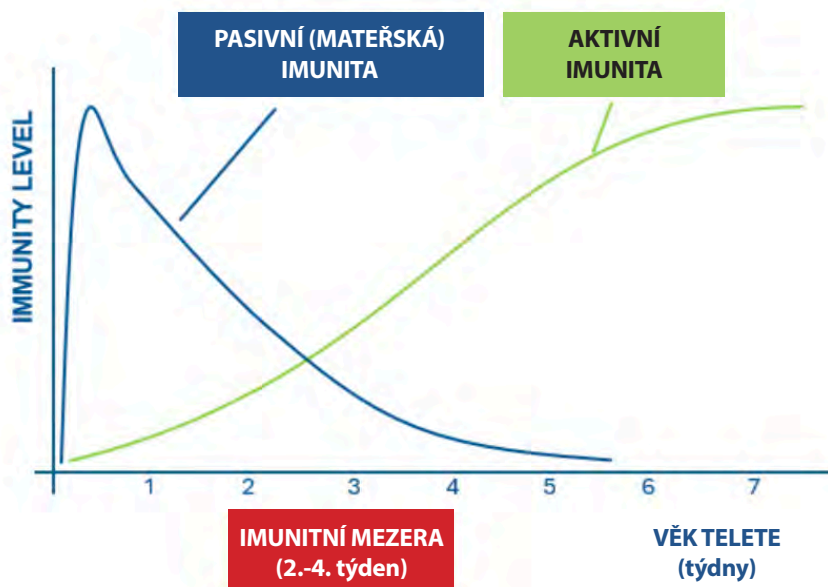

střevní stěně a jejich přestup do krevního oběhu, kde by aktivně chránily telata před systémovými infekcemi.

To je samozřejmě velký problém, protože hlavním cílem podání mleziva je kromě poskytnutí živin a bioaktivních látek také ochrana telat proti onemocněním, neboť v důsledku specifické anatomie placenty skotu se telata rodí bez protilátek v krevním oběhu.

Po dobu několika týdnů představují mateřské protilátky jedinou ochranu před patogeny. Proto je logické, že pokud je v prvních 2-3 týdnech života telat vysoký výskyt onemocnění a úhyn, souvisí to s problémy v napájení mlezivem. Většinou jsou základní pravidla podávání mleziva víceméně dodržována. Problém spočívá v bakteriální kontaminaci.

Obr. 1: Úroveň imunity u telat

Jak to můžeme zkontrolovat?

Naštěstí máme mnoho možností. Nejdříve je musíme posoudit závažnost problému. Vhodné je odebrat několik vzorků mleziva, aby bylo možné vyhodnotit všechny kroky v managementu mleziva. Takto zjistíme výchozí situaci a pak můžeme nalézt řešení a vytvořit nejvhodnější strategii.

Možným řešením by mohla být například pasterizace, která prokazatelně masivně snižuje počty bakterií v mlezivu. Pozor, vždy se jedná jen o snížení počtu, nikoli o eliminaci bakterií. To znamená, že záleží na výchozí úrovni. Kromě toho máme více možností.

Pasterizace bude mít vliv nejen na potenciálně patogenní bakterie, ale také na imunoglobuliny a další prospěšné látky, které jsou citlivé na vyšší teploty.

Proto musíme pečlivě zvážit, co udělat. Máme na výběr dvě možnosti. Jednak tradiční pasterizaci při 60 °C po dobu 60 minut. To je vynikající řešení, pokud jsou v mlezivu vysoké počty bakterií, které tak redukuje na přijatelné hodnoty. Jenže dojde také ke snížení obsahu imunoglobulinů!

Co to znamená?

Je důležité sledovat průměrnou hladinu IgG v mlezivu. Pokud máme běžně vysoký obsah IgG, ale soustavný problém s hygienou, mohla by být tradiční pasterizace vhodným řešením.

Na druhou stranu, pokud hladiny IgG nejsou moc vysoké, mohli bychom zvolit jinou možnost, a to tzv. šetrnou pasterizaci, opět při 60 °C, ale pouze po dobu 30 minut.

Ukázalo se, že šetrná pasterizace je účinná při mírně zvýšených počtech bakterií a je šetrnější vůči IgG a dalším bioaktivním látkám. Příklad z praxe viz tab. 2.

Co je tedy nejlepší?

Je zřejmé, že nejprve musíme důkladně analyzovat situaci, což nám pomůže i při sledování výsledků našeho úsilí v průběhu času.

Testy mleziva můžeme doplnit výsledky rozboru krve. Vyšetřením krve telat po 24 hodinách od prvního podání mleziva a před 5 dnem věku ověříme, zda byly účinně vstřebány imunoglobuliny, což nám umožní druhou kontrolu správnosti postupu, který používáme.

V tomto případě je cílem, aby **40 % telat dosáhlo hladiny >25 g IgG na litr krevního séra**. Tuto hodnotu můžeme zkontrolovat i pomocí refraktometru, kdy by mělo být dosaženo 9,4 %.

Tento cíl může být velmi ambiciózní a obvykle bude vyžadovat velké úsilí. Neexistuje žádná univerzální cesta, která by byla vhodná pro všechny farmy. Vzhledem ke těmto

Tab. 2: Příklad z farmy, kde jsme provedli analýzu výsledků pasterizace.

	Syrové mlezivo	Pasterizace 30 min. 60 °C	Pasterizace 60 min. 60 °C
Počet bakterií	160 000 000 CFU/ml	16 000 000 CFU /ml	27 000 CFU /ml
Obsah IgG	58,5 g/l	56,6 g/l	54 g/l

Tab. 3: Kvalita mleziva podle hodnot IgG a celkové bílkoviny.

Kategorie	IgG mg/ml	Celková bílkovina v séru	% Brix
Vynikající	>25	>6,2	>9,4
Dobré	18,0 - 24,9	5,8 - 6,1	8,9 - 9,3
Ucházející	10,0 - 17,9	5,11 - 5,7	8,1 - 8,8
ŠPATNÉ	<10	<5,1	<8,1

informacím je tedy naším úkolem podrobně posoudit daný chov, abychom se obeznámili se všemi detaily potřebnými k vytvoření nejvhodnější strategie.

Po kontrole obvyklých parametrů je často nutné jít více do hloubky. Většina chovatelů velmi dobře ví, že je potřeba podat nejlépe 4 litry mleziva co nejdříve po narození, ale existují určité další faktory, které se často přehlíží.

Začneme hodnocením dojírny, protože odtud pochází mlezivo. Čistíte a dezinfikujete dojící konev každý den? A pokud ano, necháte ji potom řádně vyschnout? Mějte na paměti, že vlhkost znamená množení bakterií, a že dezinfekce není sterilizace! Pokud se konev zdá na pohled čistá, neznamená to ještě, že skutečně čistá je!

Dalším důležitým místem je porodní box. Zde se kontaminuje vemeno krávy a je to první prostředí, se kterým se novorozené tele setkává.

Další tip: vždy zkontrolujte neporušenost hadic, lahví i dudlíků. Škrábance a rýhy jsou ideálním místem, kde se bakterie mohou schovávat.

A co dezinfekce?

Jste si jisti, že ji provádíte správně? Kolik toho víte o účinných látkách dezinfekčních prostředků? Informovali jste se někdy o jejich spektru účinku nebo požadované teplotě vody? Víte něco o biofilmu a jak bránit jeho vytvoření?

Všechny tyto otázky byste si měli položit, protože mohou mít zásadní význam pro úspěšnou snahu o zlepšení managementu mleziva a snížení počtu bakterií.

Bohužel dezinfekce jednou za čas, byť kvalitními dezinfekčními prostředky, rozhodně nestačí!

Další poměrně běžný problém se týká ošetřovatelů. Ti mohou být nejkritičtější aspektem. Můžeme mít sebelepší protokoly, ale pokud nemáme dobře vyškolené a motivované lidi, mohou se závazné postupy stát jen zbytečnými cáry papíru na nástěnce.

Příklad: používání pasteru může přinést více škody než užítu, pokud ošetřovatelé nebudou sáčky s mlezivem okamžitě po pasterizaci dávat do mrazáku (nebo podávat telatům). Ponechání mleziva v teplé vodě po dobu mnoha minut (někdy i hodin) vyvolá nové množení bakterií. Zde tedy ošetřovatelé opět hrají zásadní roli.

Vždy si ověřte proveditelnost protokolů u lidí, kteří je budou uvádět do praxe při své každodenní práci! Pokud budete všechny tyto kroky dělat správně, dosáhnete jistě skvělých výsledků!

Francesca Bonvini

Odborné články

Pokus účinnosti silážních inokulantů Formasil v zahliněné půdě

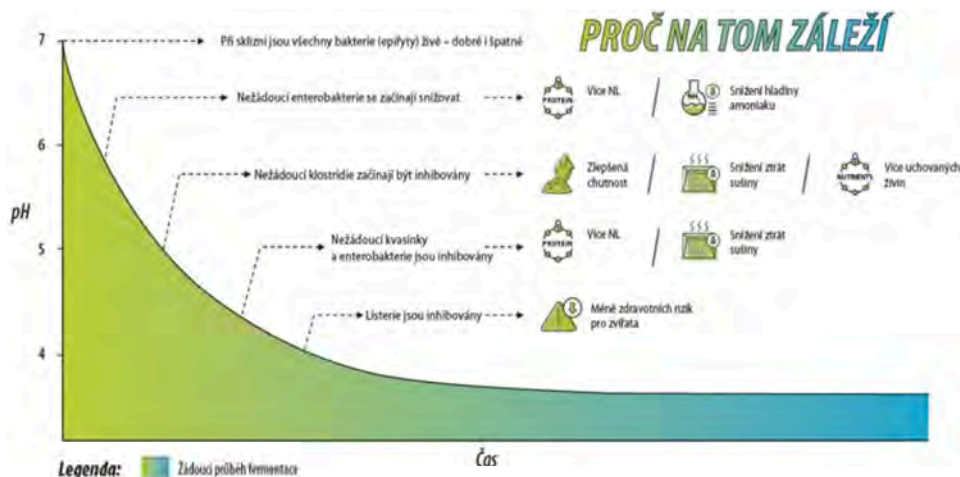
Setkáváme se s rostoucím trendem množství hrubých popelovin v silážích a senážích, jak dokazují výsledky z laboratoře VVS Verměřovice. Zatímco v roce 2022 dosahovala průměrná hodnota popelovin 7,25 %, tak v roce 2023 to bylo již 8,58 a v letošním roce (2024 - do 8. měsíce) byla hodnota již průměrně 10,47 %. Počet zkoumaných vzorků na hrubý protein bylo více než 700.

Proč jsou popeloviny v silážích / senážích problém?

Zvýšení množství hrubého popele je sekundárním důsledkem horších výnosů, kdy jsme nuceni **sekat příliš nízká strniště**. Příčinou jsou také **přívalové deště**, které přichází do vyprahlé půdy a kdy následkem nárazu do země uplývá hlína a prach na rostlině. Zvýšenému výskytu popelovin pak samozřejmě můžeme zamezit **lepšími technologiemi nahraňování do řádku**, například použitím pásovců nahrnovačů, **kratší dobou zavadání** či **lepší hygienou při návozu na silážní jámě**, či dalších skladových plochách. Nepodceňujeme ani **pneumatiky**, které jsou stále nejběžnějším zakrývacím prvkem na jámě. Jakmile znečištěné pneumatiky budou na jámě použity, jako zátěž a při postupném zkrmování jámy zaprší, veškeré nečistoty se snadno dostanou do zkrmované hmoty, zvláště když místo frézy použijeme „vykusovák“ a ne vždy se nám podaří ideálně zarovnat hrana a ve stěně si „vyrobíme“ takzvaná podia. Proto je nejvhodnější použít zátěžové pytle. Jednak tyto pytle se velmi snadno skládají na paletách a zadruhé jsou navrženy tak, aby se lépe nosily, ale hlavně jich nepotřebujeme tolik, kolik pneumatik. Velkou roli pak hrají i tyto pytle po hranách siláže, kdy svou tíhou neustále napínají silážní plachty a tím i zabraňují vniknutí vzduchu do hmoty.

Je všeobecně známo, že pokud chceme kvalitně zakonzervovat hmotu, je zapotřebí,

Graf, kde je znázorněno, v jakém rozmezí se množí jiné bakterie (Zdroj: Lallemand)

aby siláž / senáž dosáhla kyselého prostředí s pH pod 4 v co nejkratším termínu. Kyselost hmoty způsobují bakterie, které produkují „správné“ kyseliny, především kyselinu mléčnou, octovou, propionovou a další. Nic méně, zvláště na začátku fermentačního procesu dominuje v navezené hmotě i další přírodní mikroflóra, která je konkurenční právě pro bakterie mléčného kvašení a pokud budou ony dominantní a pH nebude nízké, zvrhne se fermentace do hnilobného procesu a dojde tak k znehodnocení celé sklizené hmoty. A právě dalším velkým konkurentem, který funguje jako pufrací látka, tedy zabraňuje snížení pH, a tedy rozvoji bakterií mléčného kvašení, jsou popeloviny. Pokud bude obsah popelovin v senáži vysoký a zároveň bude použit nevhodný, nebo žádný konzervant siláž / senáž nemůže správně zfermentovat a dosáhnout tak požadované kvality. Navíc při zkrmování bude hmotu rychleji degradovat.

Vlastní pokus

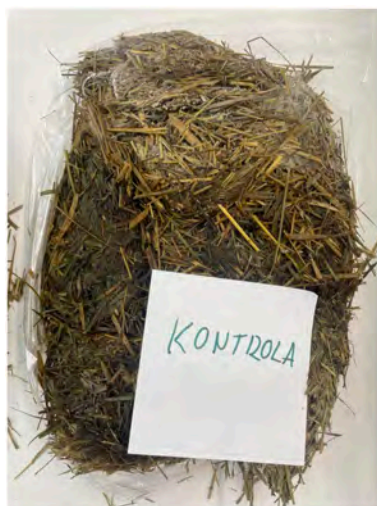
Cílem našeho pokusu bylo zjistit, zdali jsme schopni kvalitně zakonzervovat siláž, která bude **inhibovaná dodanou hlínou a bude**

zároveň s vysokou sušinou (cca 46 %). Celý pokus jsme také zdokumentovali a též natočili video reportáž. V rámci pokusu byla udusaná hmotka vložena do plastových nádob, které byly **uloženy do stínu po dobu 8 týdnů**. Travní hmotka byla vzata z řezačky, kde nebyl aktuálně zapnutý aplikátor, a tedy nebyl použit žádný konzervant. Hmotka byla rozdělena celkem do **třech skupin do celkem devíti nádob** (kontrola, Formasil Cool, Formasil Alfa). Tedy jedna skupina obsahovala tři nádoby, **dvě byly inhibovány hlínou a jedna bez hlíny**. Množství hlíny bylo cca **0,25 kg** do jedné nádoby, která **vážila přibližně 30 kg** (konkrétní hodnoty v tabulce dále).

Po otevření a promíchání hmoty, byl **proveden kompletní rozbor v naší laboratoři**. Zároveň, jak je na obrázcích níže vidět, se vizuálnost obou vzorků dramaticky lišila. U hmoty bez konzervantu je vidět hniloba a plísň, u hmoty s konzervantem žádné negativní procesy zatím nejsou viditelné.

Dále jsme ke zpracování a dalšímu zkoumání použili hmotu „kontrola s hlínou“ a hmotu, kde byl použit konzervant **Formasil Cool + hlína**. Rozdělili jsme nejdříve hmotu do dvou dvoulitrových odměrných válců a **do termoboxu s teploměrem**, kde jsme sledovali stabilitu po otevření hmoty.

Vzorek hmoty bez konzervantu

Vzorek hmoty s konzervantem

Termoboxy (teplota, zaplísnění, výsledky)

V termoboxech jsme nechali “pracovat” **hmotu 9 dní**. Zatímco hmota bez konzervantu začala plesnivět již po prvním dni, hmota s konzervantem (Formasil Cool) **vydržela bez zaplísnění 5 dnů**.

Po 9. dnech pak oba boxy vypadaly takto: (viz obrázek vpravo). Stále jsou vidět znatelné rozdíly, přičemž hmota bez konzervantu byla již velmi zaplísňená. Důležité podotknout, že oba termoboxy byly odkryté a uloženy na laboratorním stole za přístupu vzduchu.

Velmi zajímavé bylo pak pozorování změny teploty v termoboxech. Tento pokus znázorňuje degradaci a rozvoji kvasinek při exponovanosti vzduchu při odběru, tedy co se děje v hmotě, pokud je vystavena vzduchu, tedy odběr ze stěny je malý.

Obě hmoty měly při uskladnění podobnou teplotu. Kontrola (hmota bez aditiva) měla 23,1 °C, tak hmota s Formasilem Cool 24,1 °C. U kontroly se teplota začala velmi rychle zvedat, za 16 hodin o 10 °C na teplotu 33,8 °C. Nejvyšší teplota u kontroly byla naměřena za pět dní a to 56,4 °C. Poté teplota dramaticky klesla a ustálila se. Po 10 dnech se pak teplota ustálila na 24,9 °C. Celý průběh je znázorněn na grafu na další stránce.

Co se týče hmoty s aditivem, tak teplota ani jeden den nevzrostla a pohybovala se průměrně na hodnotě 23,8 °C. Nicméně je důležité podotknout, že zaplísnění na konci experimentu bylo velké.

Poslední z experimentů bylo i vizuální zaplísnění, tedy stejné hmoty byly uloženy do dvou odměrných válců, opět po dobu 10 dnů. Stejně jako v termoboxech se objevilo zaplísnění ve válci “kontrola” po 4 dnech, zatímco u hmoty s konzervantem až po 7 dnech. Velké zaplísnění se neobjevilo ani po desátém dni. Toto bylo způsobeno především tím, že odměrné válce byly uzavřeny pouze s malým přístupem vzduchu. Nicméně ani jeden válec nebyl udusán.

Termobox bez konzervantu (4. den)

Termobox s konzervantem (4.den)

Termobox bez konzervantu (9. den)

Termobox s konzervantem (9. den)

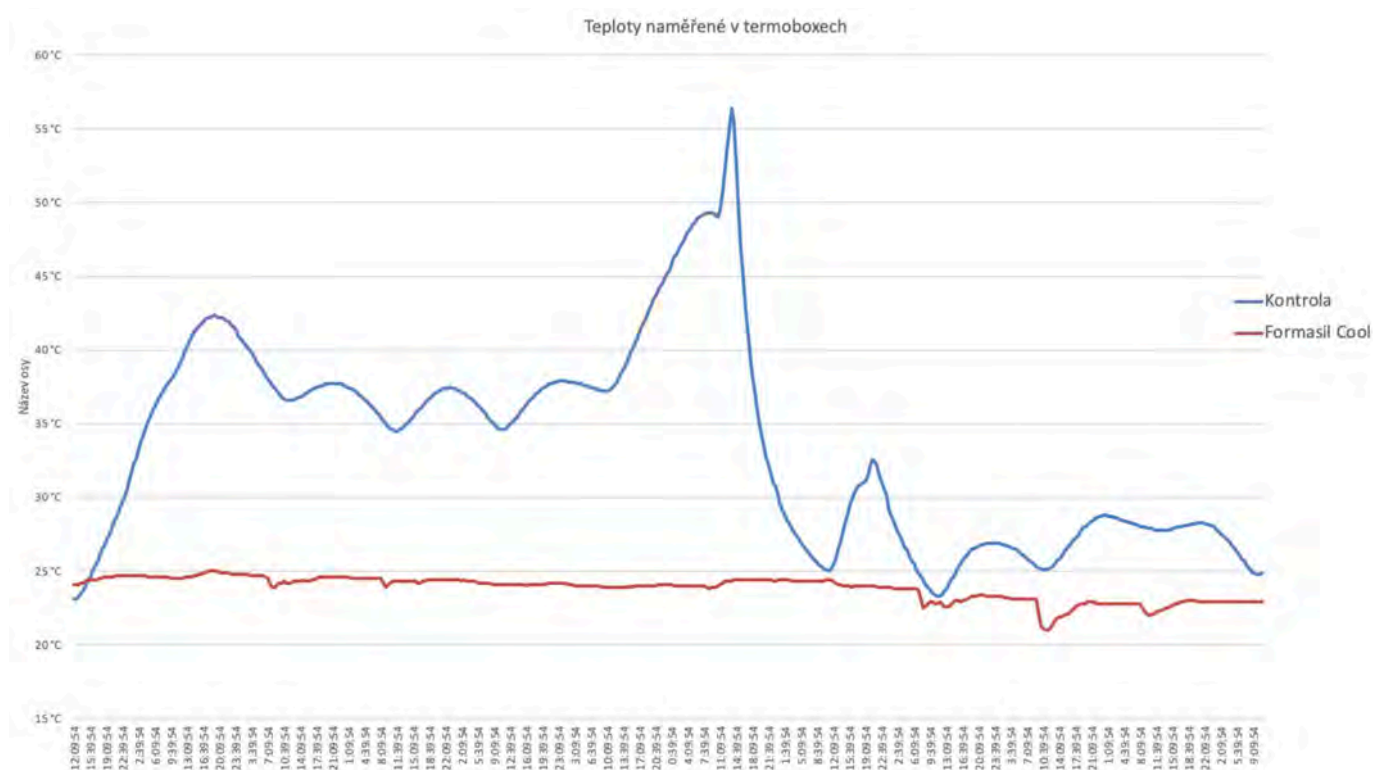
Laboratorní výsledky – kontrola box

PROTOKOL O ZKOUŠCE KRMIVA č. 64624				
VVS Verměřovice				
Zákazník:				
Druh krmiva:	Travní sílaž	Specifikace krmiva:	Kontrola - box	
Farma (sklad):	(pokus)	Datum přijetí:	29.07.2024	
Konzultant:	Brynda Václav	Datum analýzy:	08.08.2024	
Parametr	Jednotka	V dodaném vzorku	Vě vzorku po výsledku	Použitá metoda
Sušina	%	47,40	100,00	VVS
Škrob	%	0,00	0,00	
Hrubý protein	%	6,97	14,70	NIR
ADF	%	18,32	38,65	NIR
NDF	%	29,23	51,67	NIR
Hrubý popel	%	4,27	9,01	NIR
Hrubý tuk	%	2,13	4,49	NIR
Hrubá vláknina	%	15,53	32,76	NIR
RFV			88,68	Vypočet
NEL	MJ/kg	2,68	5,66	Vypočet
DNDP 30h	%		0,00	
DNDP 24h	%		0,00	
PDIA / PDIN / PDI	%	0,93 / 3,73 / 3,29		Vypočet

Laboratorní výsledky – Formasil Cool - box

PROTOKOL O ZKOUŠCE KRMIVA č. 64524				
VVS Verměřovice				
Zákazník:				
Druh krmiva:	Travní sílaž	Specifikace krmiva:	Formasil cool - box	
Farma (sklad):	(pokus)	Datum přijetí:	29.07.2024	
Konzultant:	Brynda Václav	Datum analýzy:	07.08.2024	
Parametr	Jednotka	V dodaném vzorku	Vě vzorku po výsledku	Použitá metoda
Sušina	%	44,52	100,00	VVS
Škrob	%	0,00	0,00	
Hrubý protein	%	5,85	13,14	NIR
ADF	%	16,83	37,80	NIR
NDF	%	27,49	61,75	NIR
Hrubý popel	%	3,16	7,14	NIR
Hrubý tuk	%	1,68	3,77	NIR
Hrubá vláknina	%	14,63	32,85	NIR
RFV			89,56	Vypočet
NEL	MJ/kg	2,57	5,77	Vypočet
DNDP 30h	%		0,00	
DNDP 24h	%		0,00	
PDIA / PDIN / PDI	%	0,78 / 3,13 / 2,77		Vypočet

Grafy naměřených teplot: Modrá linie bez konzervantu, červená s Formasilem Cool (Zdroj: vlastní měření)

Vizuální experiment: Vlevo "kontrola" vpravo "s konzervantem Cool"

Co tedy konzervant Formasil Cool obsahuje?

Jak z názvu vyplývá, **Cool** by měl zachovat "chladnou hmotu" (tedy nevytvářet sekundární fermentaci a rozvoj kvasinek) i při velmi vysokých sušinách (viz experiment). Toto aditivum obsahuje jak homofermentativní (*Pediococcus Pentosaceus*), tak heterofermentativní bakterie *Lactobacillus Buchneri*, jejíž unikátní patentovaný kmen má naše firma VVS Verměřovice k dispozici.

Pediococcus Pentosaceus: Tyto bakterie mléčného kvašení mají narození od klasických Laktobacilů velmi krátký generační interval, jak je vidět v tabulce níže. Generační interval znamená, za jak dlouho bakterie zdvojnásobí své množství. U této konkrétní bakterie to je 20 minut. To má hlavní vliv na extra rychlou produkci kyseliny mléčné, tedy velmi rychlé okyselení hmoty.

Lactobacillus Buchneri 40788: Tento heterofermentativní kmen bakterií produkuje kromě klasické kyseliny mléčné i další kyseliny, které působí jako protiplísňové. Konkrétně je to kyselina octová a monopropylenglykol, který je prekurzorem pro vytváření kyseliny propionové. Právě tyto bakterie zabírají zaplísňování a zabírají i sekundární fermentaci. Vhodné je také použití do silážních vaků, kde při vyšší sušině zůstávají místa se vzduchem.

Dále Formasil Cool disponuje **enzymy** (Endo-1,4-beta-xylanáza a Endo-1,3(4)-beta-glukanáza), které ze složitých cukrů "vytváří" cukry, které jsou zpřístupněny bakteriím. Velmi laicky se dá říci, že "přidají" 2 % cukru do hmoty, což je velký bonus například u vojtěšek.

Závěr

Na základě výzkumu provedeného v laboratoři VVS bylo zjištěno, že použití silážních inokulantů, konkrétně produktů Formasil Cool, má pozitivní vliv na fermentaci a stabilitu silážní hmoty, zejména v podmínkách zvýšené přítomnosti popelovin, které ztěžují ideální fermentační procesy. Výsledky experimentů poukazují na významný rozdíl ve stabilitě a kvalitě mezi vzorky ošetřenými inokulanty a kontrolními vzorky.

V rámci experimentů bylo pozorováno, že vzorky siláže ošetřené Formasil Cool zůstaly stabilní po delší dobu než kontrolní vzorky. Zatímco kontrolní vzorky začaly plesnivět již po jednom dni, vzorky s konzervantem zůstaly bez plísní až pět dnů. Rovněž bylo zjištěno, že teplota ve vzorcích s konzervantem nevzrostla, na rozdíl od kontrolních vzorků, kde teplota dosahovala hodnot až 56,4 °C, což svědčí o aktivní degradaci a růstu nežádoucích mikroorganismů.

Závěrem lze konstatovat, že použití silážních inokulantů Formasil je důležitým faktorem pro dosažení kvalitní a stabilní siláže, obzvláště v podmínkách se zvýšenou přítomností popelovin, což se odráží v dlouhodobé udržitelnosti a kvalitě krmiva.

Ing. Václav Brynda ml.

efektivní konzervace

Formasil® Cool

Biologicko - enzymatický konzervační přípravek určený pro konzervaci středně a těžce silážovatelných plodin.

Tento přípravek byl vyvinut speciálně pro trávy a bílkovinná krmiva sklizená o vyšší sušiny.

efektivní konzervace

- Napomáhá štěpení vlákniny a zvýšení stravitelnosti siláže
- Použitá bakterie hubí listerie
- Použitý typ bakterie zabezpečuje rychlý pokles pH
- Udržuje stabilitu pH po otevření jámy
- Kontroluje růst nežádoucích plísní a kvasinek
- Zlepšuje aerobní stabilitu
- Zabraňuje přehřívání hmoty
- Snižuje ztráty sušiny
- Zvyšuje obsah živin
- Omezuje alkoholové kvašení

	minuty	Pediococcus Pentosaceum	Lactobacillus Planatarum	Další Lactobacily
Generace		20'	30'	40'
Start	0	100 000	1 000 000	1 000 000
1. HODINA	10			
	20	200 000		
	30		2 000 000	
	40	400 000		2 000 000
	50			
	60	800 000	4 000 000	
2. HODINA	70			
	80	1 600 000		4 000 000
	90		8 000 000	
	100	3 200 000		
	110			
	120	6 400 000	16 000 000	8 000 000
3. HODINA	130			
	140	12 800 000		
	150		32 000 000	
	160	25 600 000		16 000 000
	170			
	180	51 200 000	64 000 000	
4. HODINA	190			
	200	102 400 000		32 000 000
	210		128 000 000	
	220	204 800 000		
	230			
	240	409 600 000	256 000 000	64 000 000

Zahraničí

Zambie

VVS Verměřovice, s.r.o. zahájilo spolupráci se svými klíčovými zákazníky v Zambii, jmenovitě Livestock Services v Mazabuce a Lusace, v roce 2021. Tato spolupráce byla významná především díky zaměření na malé farmáře, kteří tvoří páteř zambijského zemědělství. Livestock Services, jako důležitý partner, poskytuje zázemí pro distribuci produktů VVS, zejména mléčných náhražek a premixů pro chov krav, prasat a drůbeže.

Jedním z hlavních produktů, který do Livestock dodáváme, je mléčná náhražka Multimilk. Dva základní typy produktů zahrnují Multimilk Vital (25 kg balení), které se prodává ve množství 2 tuny měsíčně, a Multimilk Standard (10 kg balení), které dosahuje měsíčního prodeje 1 tuny. Tyto náhražky jsou klíčové pro malé farmáře, kteří díky nim mohou zajistit správnou výživu svých zvířat, zejména mléčného skotu. Vedle mléčných náhražek se VVS specializuje také na prodej premixů, které jsou určené pro prasata a slepice. Malí farmáři používají tyto premixy k míchání vlastních krmiv, což je cenově výhodné a umožňuje farmářům přizpůsobit složení krmiva podle specifických potřeb jejich zvířat. Semináře zaměřené na chov zvířat, organizované

VVS ve spolupráci s Livestock Services, hrají zásadní roli v poskytování odborných znalostí farmářům. Na těchto seminářích se farmáři učí, jak efektivně používat premixy a mléčné náhražky, a zároveň získávají praktické tipy pro zlepšení chovu krav, prasat a slepic.

Od roku 2021 ve spolupráce s Livestock services aktivně pořádáme semináře pro malé farmáře. Během těchto let jsme vytvářeli více než 1000 farmářů v různých aspektech zemědělského managementu a výživy zvířat. Tyto semináře hrají klíčovou roli při poskytování odborných znalostí o správném chovu skotu, prasat a drůbeže, což vede ke zlepšení produkce a zdraví zvířat na farmách, a tím i ke zvýšení výnosů. V rámci seminářů se také věnujeme specifickým tématům, jako je správné silážování, ochrana proti mykotoxinům a využití Formasil inokulantů, které zajišťují řízenou fermentaci a ochranu krmiv. Správný management siláže je kritický pro zachování její kvality a minimalizaci rizika kontaminace mykotoxiny, což má přímý dopad nejen na zdraví a produktivitu zvířat, ale i lidí.

Farmáři jsou také informováni o rizicích spojených s kontaminací krmiv mykotoxiny, které mohou způsobit zdravotní problémy zvířat a snížit jejich produkční kapacitu. Na základě analýz mykotoxinů jsou farmářům poskytovány rady, jak minimalizovat tyto rizika, například použitím specifických adsorbentů, které pomáhají eliminovat toxiny v krmivech.

Facebooková stránka VVS Zambia a webové stránky vvszambia.com slouží jako důležité informační kanály pro šíření aktuálních informací o produktech, seminářích a novinkách. Sociální média rovněž poskytují prostor pro zpětnou vazbu od zákazníků, což umožňuje společnosti VVS lépe reagovat na jejich potřeby a přizpůsobit své produkty místním podmínkám.

Fotografie z terénu, kde farmáři nakupují premixy a další krmiva, ukazují, jak důležitá je podpora těchto malých podnikatelů pro celkové zlepšení zemědělské produkce v Zambii.

Šimon Holík

Zájmové chovy - koně

Kvalifikace na Mistrovství ČR chladnokrevných koní 2024

Hřebčín Mezi lesy pořádá 9. 6. 2024 kvalifikaci mistrovství ČR tažných koní, spřežení jedniček i párů. Závodů se účastnilo okolo dvaceti stájí v několika disciplínách. Horké počasí ztěžovalo soutěže v ovladatelnosti s kládou, formanské jízdy a těžkém tahu, obzvlášť když někteří soutěžící ještě ráno před závodem pracovali v lese. Celé mistrovství se protáhlo až do pozdních hodin, ale nikomu to neubralo na krásném prožitku z celého dne. Z vítězství mezi jedničkami se nakonec radoval Jaroslav Marvan s koněm Arkas ze stáje Květná, a v dvojspreží se nejlépe dařilo Vladimíru Hajtmarovi s koněm Gone-N a Grafitem z Roveňska. Nezapomínáme ani na tyto kategorie sportovců a vítězům jsme věnovali ceny od VVS Verměřovice. Blahopřejeme.

Zimní halový pohár spřežení

Jezdecký svět se pomalu probouzí do další sezóny, a tak jako v jiných letech se otevírá seriál závodů ve spřežení. K tomu nám napsala Petra Myslíková, jaký byl start v barvách Preminu pro ni a jejího manžela Petra: „... máme za sebou první dvě kola zimního halového poháru. První kolo se uskutečnilo 3. 2. 2024 v Hradištku u Sadské, kde jsem v kategorii hobby dvojspreží vybojovala 3. místo a Petr Myslík v pohárové soutěži dvojspreží obsadil 4. příčku a připsal si na konto 7 bodů. Druhé kolo se konalo v Národním hřebčíně ve Slatiňanech 17. 2. 2024. Tam jsem ovládla kategorii hobby dvojspreží a zvítězila. Petr Myslík v pohárové soutěži dvojspreží obsadil 2. místo a připsal si 9 bodů. Po dvou kolech se Petr dělí o vedení v seriálu se 16 body.“

Skokové závody v JK Dolní Přím

S nedělním červnovým horkým počasím se musely vyrovnat dvojice, které se účastnily parkurových závodů od základního stupně Z až po L v areálu JK Dolní Přím. Soutěže O cenu Preminu ve stupni Z na limitovaný čas se účastnilo 31 startujících. Ne všichni se úspěšně dostali do cíle, ale nejúspěšnější dvojicí byla Kateřina Záleská s koněm

Modesi. Na druhém místě se umístila teprve třináctiletá Dominika Zelená s bělou Lochecou, a na třetím místě skončila Lucie Škarková s koněm Ruby 5. Čtvrtý, a jediný muž mezi ženami, byl Jaroslav Horník z TJ Jiskra Hořice. Na dalších dekorovaných místech byla Tereza Faflová s partákem Calliasem 1 a Dagmar Macháčová s Nat Natem. Všichni obdrželi kromě barevných kokard také ceny od společnosti VVS Vermeřovice. Blahopřejeme všem vítězům a pochvala patří pořadatelům nejen za vzorné komentované slovo.

Pegas Cup 2024

Druhý červencový víkend patřil v Opavě - Kateřinkách opět koním a soutěžím v parkuru. Konal se zde Pegas Cup, parkurová soutěž pořádaná JK Opava - Kateřinky pod vedením ředitelky závodu Elen Kopecké. Během dvou dnů se soutěží zúčastnilo celkem 376 startujících. Jako vždy se v každé

soutěži bojovalo o lákavé a hodnotné ceny v celkové výši 100 000 Kč. V nedělní soutěži o cenu Preminu, stupně ZL, byla nejlepší dvojice Nikol Večeřová se Savoir Vivre. Druhé místo obsadila Kristýna Olbriřchová s Clumsy a třetí Kateřina Nečasová s Toro Van Den Doornaard. V každé soutěži bylo dekorováno 5 jezdců. Výsledky jsou k dispozici na jezdeckvi.org nebo na LiveJumping.com.

Premⁱⁿ plus
BOSWELLIA

*Pro prevenci i akutní stavy
obtíží pohybového aparátu.*

Doplňkové krmivo Premin[®] plus BOSWELLIA s obsahem extraktu z kadiolovníku, chondroitiny a přídavkem protizánětlivého MSM (metylsulfonylmethan). Použitý extrakt obsahuje 95 % Boswellia Serrata! Boswellová kyselina nemá dráždivé a poškozuje účinky na sliznici žaludku, které způsobuje dlouhodobé užívání nesteroidních antirevmatik.

Premⁱⁿ plus BOSWELLIA pro prevenci i akutní stavy obtíží pohybového aparátu (kulhání, pohmožděniny, artróza, pro zvýšení elasticity šlach atd). Dále příznivě působí při dlouhotrvajících zánětech, respiračních potížích a obtížnosti dýchání a špatném trávení.

DÁVKOVÁNÍ

20 g/dospělého koně o živé
hmotnosti cca 500 - 600 kg

BALENÍ

1 a 5 kg kyblík

SLOŽENÍ:

Dextróza (cukr), MSM-metylsulfonylmethan, glukosamin sulfát, extrakt z Boswellia Serrata 15 %, chondroitin sulfát, řepkový olej.

*umění
výživy*

www.premi.cz

Velká Slušovická

Sváteční říjnová sobota byla na slušovickém závodistišti opět velkým svátkem všech fanoušků dostihového sportu. Den byl vyvrcholením sezony s nejvýznamnějším dostihem, jubilejní 40. Velkou Slušovickou Steeplechase společnosti K+K Metal na 5 200 m s dotací 150 000 Kč. Cílem jako první proběhl Yara s Janem Odložilem v tréninku Stanislava Popelky. Z dalších osmi dostihů byla jedním z nich i Cena Premi-nu. V té po tuhém boji zvítězila žokejka Havelková se Stalharou, stáj Cardboard. Sluší se zmínit i třetí dostih, Cenu rodiny Černockých, věnovaný poctě MVDr. Antonínu Černockému, na které se svojí cenou podílela i VVS Verměřovice. V dostihu zvítězil valach Smichoff s Alenou Plimlovou v tréninku našeho zákazníka Michala Kalčíka, který se svou ženou připravují koně v dostihovém a klusáckém centru na Levíně.

Tradiční při Velké Slušovické se stal i dostih veteránů, závod známých ikon jezdeckého sportu. Ti si však opět osedlali haflingy a v této show se až tolik nehrálo na vítězství; oceněno bylo všech sedm jezdců, zejména kloubními přípravky.

Kůň 2024

31. mezinárodní výstava koní se uskutečnila opět v Lysé nad Labem. Některé koně se přišli podívat na krmné doplňky VVS až na stánek

Kniha Velbloudi

Začátkem září byla pokřtěna unikátní publikace o velbloudech, a já měla tu čest se této události zúčastnit. Kniha Velbloudi očima veterinářky a zooložky ZOO se rodila téměř deset let, ale výsledek rozhodně stojí za to. Je velmi precizně a komplexně zpracovaná, srozumitelná laikům a plná užitečných informací pro odborníky, doplněná vtipnými ilustracemi a veterinární fotodokumentací. Jedná se téměř o chovatelsko-veterinární manuál pro všechny, kteří s velbloudy pracují, nebo je jen zajímavá velbloud jako zájmové zvíře. Publikace pokrývá vše od evoluce, domestikace až po anatomii, reprodukci, výživu a etologii, to vše s příběhy z praxe. Autorkou publikace je MVDr. Dana Hyláková, která při psaní čerpala nejen z vlastních zkušeností veterinářky a zooložky v ZOO Vyškov a Košice, ale sbírala data i od kolegů z dalších zoologických zahrad v Čechách a na Slovensku. Svůj čas dělila mezi rodinu, psaní knihy a sport – triatlón. Dana sice není na titulních stránkách novin a internetu, ale umísťuje se na předních příčkách i na světových soutěžích a poráží i mladší sportovkyně. To vše se můžete dočíst na stránkách www.danahylakova.cz, kde si zároveň mohou zájemci zakoupit zmíněnou publikaci.

Jako kamarádce a spolupracovnici přejeme MVDr. Daně Hylákové co nejvíce prodaných knih a mnoho dalších úspěchů v její odborné i sportovní kariéře. Děkujeme jí také za dlouhodobou spolupráci s VVS Verměřovice.

Olga Jehličková

VVS

Zoo Hluboká

Zoo Hluboká je malá zoologická zahrada s dlouholetou tradicí, která se rozkládá nedaleko Českých Budějovic na břehu Municodekého rybníka. Jejím hlavním zaměřením je fauna oblasti Palearktu, což zahrnuje Evropu, severní Afriku a střední Asii, ale naleznete zde i zvířata z Afriky, Ameriky a Austrálie. V hojném počtu zde můžete spatřit zástupce české fauny, například sovy, zpěvné ptactvo, ale také savce, jako je vydra říční nebo jeden z největších evropských savců, los evropský. Naše kolekce plazů vám představí všechny české hady a další euroasijské druhy. Navštívit můžete také jedinečnou expozici mravenců, kterou v žádné jiné zoologické zahradě v republice nenajdete. Zde uvidíte zajímavé druhy, jako jsou mravenci střihači nebo největší mravenec světa pocházející z jihovýchodní Asie.

S firmou VVS Verměřovice spolupracujeme již několik let. Přípravek Desical jsme začali používat k dezinfekci stájových prostor u různých druhů kopytníků. Ve stájích jsme eliminovali zápach a podlahy zůstávají po úklidu podestýlky suché. Použití tohoto produktu jsme rozšířili i na plošnou dezinfekci výběhů u losů a kozorožců, kterou provádíme jednou ročně. Desical našel uplatnění také v expozici kočky pouštní, kde jsme dlouhodobě bojovali s pronikavým

Ing. Markéta Jariabková

zápachem. Od doby, kdy přidáváme tuto dezinfekci do substrátu při každé výměně, se situace výrazně zlepšila. Po konzultaci ohledně ředění ve vodě jsme začali míchat roztok, který aplikujeme ve voliérách, jak u exotických druhů ptáků, tak i u našich sov a dravců, pro eliminaci bakteriálních a parazitárních onemocnění v kombinaci s UV zářením.

Dlouhodobě jsme s užíváním Desicalu spokojeni a plánujeme ho používat i nadále.

Ing. Markéta Jariabková
ZOO Hluboká

DESICAL® plus

**suchý a jemný prášek do podestýlek
a na koupel paznehtů**

Výhody:

- Vysokou účinnou přípravek proti infekčním onemocněním kůže u okolí paznehtů porovnatelný s formaldehydem
- pH 12,4, dlouhotrvající pufrace, dezinfekční účinek se nesnižuje znečištěním
- Takto zásadité prostředí redukuje mikroorganismy (e-coli, klebsiela, s.uberis atd.)
- Ověřeno v akreditované laboratoři EU: 100% likvidace choroboplodných zárodků
- Vysušuje pazneht včetně mezipaznehtní šterbiny, nesnižuje pružnost kůže
- Použitelný v ekologických chovech zvířat
- Výborný poměr ceny a použitého množství
- Bezproblémová aplikace všemi nastýlacími stroji
- Univerzální pro všechna hospodářská zvířata
- Velmi vhodný pro chov telat, při výskytu kryptosporidií a kokcií, rota a korona virů
- Redukuje výskyt larev much

efektivní asanace chovného prostředí

Tradiční český výrobce

na farmě ve formě

Mezinárodní konference chovatelů (nejen) jelenovitých druhů

Ve dnech 12. a 13. června t. r. se v Jablonném nad Orlicí konala zajímavá akce. Společnost VVS Verměřovice, tradiční český výrobce doplňkových krmných směsí pro hospodářská zvířata, ale také pro zvěř, uspořádala v hotelu Filipinum mezinárodní konferenci, které se zúčastnili chovatelé různých druhů zvěře ze 16 států světa. Publikum tvořili majitelé farem, oborníci a myslivci z volných honiteb.

Akci zahájil ředitel a jednatel VVS Verměřovice Ing. Václav Brynda, který přednáškový den moderoval společně s Ing. Janem Záhorou, MBA, ředitelem pro nákup a exportní trhy. Protože většina přednášejících měla své prezentace připravené v angličtině a polovina účastníků přijela ze zahraničí, byly k dispozici dvě tlumočnice pro simultánní překlad z anglického jazyka do češtiny a naopak. Středa 12. června byla věnována přednáškám, čtvrtek 13. června terénní exkurzi.

Z chovatelského světa

Prvním přednášejícím byl Ing. Radim Kotrba, Ph.D., z Katedry chovu zvířat a potravinářství v tropech Fakulty tropického zemědělství České zemědělské univerzity (ČZU) v Praze. Účastníci vyslechli informaci o **historii farmových chovů jelenovitých v Evropě, aktuální situaci ve farmových chovech, činnosti Federace evropských asociací farmových chovů jelenovitých (FEDFA; v současné době sdružuje 10 000 farmářů chovajících 280 000 kusů jelenovitých, hlavně daněky) atd.** Zmíněn byl též chov antilop losích v areálu Školního zemědělského podniku v Lánech (podnik spadá pod ČZU v Praze).

V podobném duchu, avšak o **oborách v České republice**, pojednal prof. Ing. Jiří Kamler, Ph.D., z Ústavu ochrany lesa a myslivosti Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně. Prezentace obsahovala údaje o dějinách obornictví v našich zemích, současnosti (okolo 200 chovů na přibližně 49 tis. hektarech honební plochy) a fungování v dnešních podmínkách. Přednášející se zamyslel též nad budoucností tohoto typu intenzivních chovů zvěře.

Následoval referát prvního zahraničního přednášejícího, jímž byl doc. Francisco Cacerero Herrador, Ph.D., ze Španělska, který aktuálně působí na Katedře chovu zvířat a potravinářství v tropech Fakulty tropického zemědělství ČZU v Praze. Ve své prezentaci věnoval pozornost **minerálním látkám ve výživě zvěře**.

Také další příspěvek byl věnován **výživě zvěře**. Jeho autor Ing. Matuš Rajský, Ph.D., z Výzkumného ústavu živočišné výroby v Nitře a Středoevropského institutu ekologie zvěře Vídeň – Brno – Nitra popsal výzkumné aktivity pracovišť, ve kterých pů-

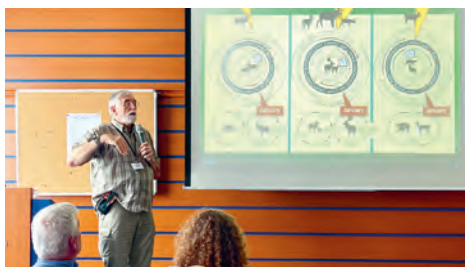
sobí, v dané oblasti, vhodné postupy ve výživě zvěře a také chyby, které se nejčastěji dělají. Od zvěře ve volnosti se přešlo k tématu farmově chovaným jelenovitým. Zkušený polský majitel jelení farmy Bartłomiej Dmuchowski popsal své bohaté zkušenosti s **krmnými místy a technikami krmení na farmách**. Zmínil se též o dalších aspektech práce se zvířaty ve farmových chovech (např. podávání antiparazitik). Přednáška byla velmi názorná, neboť její součástí byly četné videokázky.

Pro úspěchy v jakémkoliv chovu hrají významnou roli znalosti života zvěře, resp. zvířat. Ve svém referátu o **chování jelení zvěře v zajetí** to potvrdil prof. Ing. Luděk Bartoš, DrSc., z Výzkumného ústavu živočišné výroby v Praze-Uhřetěvsi a Katedry myslivosti a lesnické zoologie Fakulty lesnické a dřevařské ČZU v Praze. Přednášky prof. Bartoše jsou vždy poutavé, což se potvrdilo i tentokrát, kdy na základě svých dlouholetých zkušeností z různých typů chovů jelenovitých přiblížil s využitím fotografií a videozáznamů chování jelení zvěře v průběhu kalendářního roku a jeho změny.

Farmové chovy zvěře zažívají vzestup v Zambii. Pojednání na toto téma připravil Ian Robinson, předseda Zambijské asociace producentů zvěře (WPAZ). Jakožto představitel třetí generace tamních chovatelů hovořil o hospodaření s volně žijícími populacemi zvěře i s uzavřenými chovy, o produkci zvěřiny/masa, významu lovecké i poznávací turistiky a aktivitách WPAZ v daných oblastech. Zajímavé byly poznatky s organizováním poplatkových lovů na území rodinné farmy Kushiya Farms (4500 hektarů).

Z našeho pohledu v exotických končinách účastníci ještě na chvíli zůstali díky Saudu Baderovi Mihbashovi, který přiblížil přístupy **ke krmení zvěře v královské přírodní**

rezervaci Imam Turki Bin Abdullah Royal Reserve v Saudské Arábii.

Zkušenosti s **farmovým chovem jelenovitých a muflonů v Rakousku** prezentoval korutanský chovatel Franz Schober. Těto činnosti se věnuje od roku 1990, kdy ji převzal od svého otce, jenž byl jedním z prvních rakouských chovatelů jelení zvěře (od roku 1977). Specializuje se na chov jelenů s mohutným paroží (až 22 kg). Posluchačům přiblížil, jak postupuje v selekci, v identifikaci chovných zvířat, ve výživě atd. Od roku 2018 se úspěšně věnuje také farmovému chovu muflonů. Zvířata ze své farmy prodává do dalších chovů.

Zajímavou prezentaci připravili manželé Mára Paegliteová a Stamatios Triantafyllou z Lotyšska, kteří vlastní jelení farmu More Safari Park. Účastníkům konference popsali své **zkušenosti s chovem především jelenů evropského**. Zvířata chovají na maso, k dalšímu chovu a současně organizují ve svém zařízení zážitkové pobyty pro turisty. Otec Máry Paegliteové byl zakladatelem farmových chovů jelenovitých v zemi. V současnosti se ukazuje jako perspektivní využití paroží jako „kousadel“ pro psy, ale vyrábí se z něho i řada různých suvenýrů. Manželé vlastní též oboru o výměře 30 hektarů, kde nabízejí poplatkový lov včetně možnosti využití luku.

Další referát měl již plně myslivecký charakter. Přednesl ho Petr Dvořák, jenž působí jako odborník v **oboře Obelisk** v nivě řeky Dyje v Lednicko-valtickém areálu na Břeclavsku. Obora Obelisk patří mezi naše současné nejlepší chovy především jelení zvěře. V příspěvku zazněly informace o nedlouhé historii tohoto zajímavého krajinařského projektu a dosavadních chovatelských výsledcích. V případě této obory o výměře 537 hektarů totiž nejde jen o chov zvěře, ale o snahu přeměnit krajinu k lepšímu, navrátit vodu půdě a vytvořit domov mnoha rostlinám a živočichům. V mimořádně úživném prostředí je chována jelení a daňčí zvěř.

V případě prvního druhu se dosahuje trofejí v hodnotách okolo 260 bodů CIC.

V následující přednášce byla představena obora Termanec, která je světově špičkovým odborným chovem mufloní zvěře. Ing. Milan Novotný z Lesního závodu Židlochovice (Lesy České republiky, s. p.), jehož režijní honitbou tato obora o výměře 102 hektarů je, popsal její historii a chovatelské postupy. Výsledkem je, že v desítkách nejsilnějších mufloních trofejí světa z obor dominují toulce beranů z Termance, v čele s rekordem z roku 2021, který má hodnotu 261,10 bodu CIC. Přednáškový den zakončil Ing. Záhora prezentací **výrobního programu firmy VVS Verměřovice zaměřeného na zvěř**.

V rámci večerního společenského programu byly v konferenčním sále zájemcům promítány dva historické filmy natočené Československou mysliveckou jednotou v letech 1935 a 1937 v jelení oboře Franze Vogta na Děčínském Sněžníku. Komentář obstaral autor tohoto příspěvku, překlad do angličtiny Ing. Kotrba. Čeští a slovenští účastníci konference chovatelskou práci Franze Vogta vesměs znají a mnozí z nich filmy již viděli, ale pro hosty ze zahraničí šlo o zajímavou novou informaci, kterou dobové filmové dokumenty vhodně přiblížily.

Exkurze na jižní Moravu

Ve čtvrtek ráno zamířil autobus s účastníky konference na jižní Moravu. Cílem exkurze byla prohlídka židlochovického zámku a návštěva obory Obelisk. Den zakončila návštěva Vinařství Obelisk.

Na konferenci zaznělo množství informací, zajímavých jak z pohledu chovu zvěře ve volnosti a v oborách, tak na farmách. Účastníci odjížděli domů spokojeni a je zřejmé, že příště se této akci většina z nich opět ráda zúčastní.

Foto: archivy redakce a Ondřeje Faltuse

SLANISKO II

Minerální krmivo pro volný celoroční příjem spárkatou zvěří.

Premín® SLANISKO II je sypké minerální krmivo pro spárkatou zvěř, které by mělo být celoročně k dispozici. Je určeno jako náplň do slanisek namísto kusové nebo lisované soli. Obsahuje minerální živiny, jako vápník, fosfor, sodík, hořčík včetně stopových prvků. Všechny tyto prvky jsou důležité pro zajištění životních funkcí organismu včetně rozvoje kostry a paroží.

cesta k Vaší trofeji...

WWW.SPARKATA.CZ

Akce

Orlický pohár

V roce 2024 společně s oslavami 30 let na mléčné farmě firmy ZOPOS a.s. ve Svídnici se konal tradiční Orlický pohár. Přehlídka plemenic se zúčastnilo 7 chovů s 23 krávami. O titul šampionky a putovní pohár soutěžila prvotelka z místního podniku po býku Mysterium s krávou na 3. laktaci z podniku Lišnická a.s. po otci Dell. Nakonec se šampionkou stala prvotelka z domácího podniku ZOPOS a.s.

PRIM Chomutice

Jubilejní, 30. ročník PRIM Chomutice představil bezmála šest desítek plemenic. Vítězkou se stala plemenička na čtvrté laktaci RADIM DENISA z rodinné farmy Karla Stříbrného. Jako plemenička s nejlepším vemenem byla vybrána zástupkyně zbarvení red HAVLOVICE DAISY (435707-952) ze Zemědělské společnosti Svobodné a.s. Havlovice, která se soutěže účastnila poprvé. Gratulujeme všem účastníkům i pořadajícímu podniku AGRO Chomutice, a.s., za zvládnutí soutěže v nemalém letním parnu. Na stupně vítězů se pořadatel dostal s nejlepší prvotelkou.

Kralovice

Nejlepší kolekci kraj plemene České strakaté přivezl na Kralovickou výstavu na Hadačce podnik Žichlická zemědělská a.s.

Svratka

Národní výstava českého strakatého skotu v Radešinské Svratce se přes nepříznivou situaci vzhledem k potvrzení ohnisek nákazy katarální horečky u ovcí uskutečnila. Po období předchozích dešťů byly i venkovní plochy upravené, a krásné počasí provázelo poslední letošní výstavu dojeného skotu. VVS měla tu čest předat ocenění za 3. místo v kategorii krav na druhé laktaci chovatelům VOD Kámen.

Akce

Mléčná farma roku 2024

Úterní březnové odpoledne patřilo slavnostnímu vyhlášení Mléčné farmy roku 2024.

V prostorách hotelu Jezerka na Seči se konalo jak vyhlášení vítězů Mléčné farmy roku, tak odborná konference. Představitelé ÚZEI vystoupili s přednáškou o perspektivách chovu dojeného skotu v České republice ve světovém kontextu, kde se v roce 2030 předpokládá převis poptávky nad nabídkou mléka a mléčných výrobků. Ondřej Bečvář, známý poradce českých chovatelů,

Výsledky - kategorie ČESTR (386 farem)

Název společnosti / Farma	POŘADÍ	Celkem bodů	MD	PSB	LS do 4,0	T+B	Lak.den	Nádoj	Poř.lak
PODCHLUMÍ a.s. Hejnice	1	111	362	116	91	2,35	144,36	31,72	2,37
Podorlicko a.s. Verměřovice MF	2	104	373	139	90	2,57	160,66	34,78	2,38
LUKRENA a.s. Řeňče VKK Čestr	3	103	367	144	90	2,70	164,24	36,90	2,24
ZAS Horní Bradlo Javorné	4	100	379	163	90	2,62	158,36	35,64	2,76
PROAGRO R.Svratka a.s. Řečice	5	100	370	157	90	2,36	157,36	31,50	2,45

Výsledky - kategorie HOLŠTÝN (519 farem)

Název společnosti / Farma	POŘADÍ	Celkem bodů	MD	PSB	LS do 4,0	T+B	Lak.den	Nádoj	Poř.lak
ZOD Mrákov Tlumačov	1	108	388	113	93	3,01	158,04	40,05	2,36
ZERAS a.s. Pavlov	2	108	375	170	89	3,02	158,46	43,75	2,28
AGRAS Bohdalov, a.s. Bohdalov VKK	3	106	386	132	90	3,27	164,33	46,86	2,46
LUKA, a.s. Vysoké Studnice VKK	4	104	372	164	88	3,17	167,62	43,65	2,05
DV Batelov Batelov VKK	5	103	368	164	90	2,85	152,57	38,97	2,39

Titul skokan roku v rámci soutěže Mléčná farma roku byl v letošním roce udělován již popáté a podruhé v obou soutěžních kategoriích. Cílem bylo ocenit tu farmu, která se v posledním roce meziročně zlepšila nejvíce. Podmínkou bylo přihlášení farmy do soutěže Mléčná farma roku v minulém ročníku a vyhodnocování v ročníku letošním, což splnilo 76 farem v kategorii ČESTR a 99 farem v kategorii HOLŠTÝN. Posuzována byla u jednotlivých podniků procentní změna u všech šesti hodnocených ukazatelů. Následně u každého parametru bylo mezi podniky stanoveno pořadí podle toho, jak velká byla meziroční procentní změna. U nejvyššího procentního zlepšení získal podnik za každý jednotlivý ukazatel největší možný počet bodů. Vítězem se stala ta farma, která měla součet ze všech šest ukazatelů bodů nejvíce.

V kategorii ČESTR se letošním skokanem roku stal podnik Rolnické družstvo Krouna, farma Krouna.

V kategorii HOLŠTÝN se letošním skokanem roku stalo Zemědělské a obchodní družstvo Podhradí, farma Chrbonín.

se věnoval managementu chovu a jeho výzvám. Máme mnoho dat, výzkumu a studií na vyhodnocení chovu krav, ale řízení lidí na kravině se věnuje málokdo. Tady musíme přidat. To potvrzují i zástupci předních chovů českého strakatého a holštýnského plemene v zajímavé panelové diskusi. Závěr patřil slavnostnímu vyhlášení, předávání cen a slovu ministra zemědělství. Věříme, že necelých 280 účastníků akce v hotelu Jezerka i 810 přihlášených na on-line přenosu bylo svědky důstojného zakončení 16. ročníku. Výsledky této akce včetně záznamu z celého dne, fotek a přednášek najdete na webových stránkách soutěže.

Těšíme se na další ročník a přejme si co nejvíce farem dojnic ve formě.

Silážní seminář

Necelých 230 účastníků cyklu seminářů Siláže 2024 se sešlo v uplynulých dvou týdnech na pěti místech České republiky. Kromě pravidel a zkušeností efektivního silážování jsme slyšeli úskali správného fungování sklízecí řezačky či modely precizního zemědělství v podání firmy STROM Praha. Horší kvalita objemných krmiv ohrožuje i reprodukci. Sledování vyhodnocování reprodukčních ukazatelů včetně laktčního dne a kde je to možné i Pregnancy Rate je klíčové pro efektivní reprodukci. I o tom mluvil ve své prezentaci Ondřej Bečvář.

Mikuláš zavítal opět do Mistrovic

Koncem loňského roku přinesl Mikuláš dětem sníh už dopředu, aby si ho déle užili. Program byl krásný, dynamický a veselý. Možná právě kvůli tomu sněhu se dohodnutý kouzelník nedostavil a tak musel zaskočit Vašek z VěVeeSky. Snad se to dětem líbilo, Mikuláš, andělé i čerti si s dětmi užili spoustu legrace. Večer se tedy spokojeni a šťastní všichni rozešli po zasněžených cestách domů.

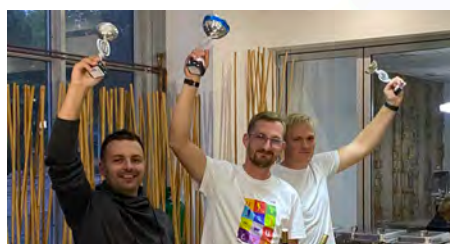
Kola

Poslední „prázdninový“ čtvrtek patřil chovatelům cyklistům, kteří jezdili po krásných Jizerských horách. Krásné počasí narušila bouřka místy i s kroupy, dobrá nálada pokračovala pod velkým deštníkem vedle známého kiosku Knajpa, na křižovatce turistických cest na úpatí hory Jizery. Do Horského hotelu Sport v obci Horní Polubné jsme již dojížděli opět se sluncem nad hlavou a výborným pocitem z desítek ujetých kilometrů po kopcích Jizerek.

VVS CUP 24

Tradiční sportovní setkání chovatelů dojníc a partnerů VVS se uskutečnilo na novém místě, v areálu hotelu Kraskov. Dopolední déšť nedovolil venkovní klání, tak jsme volejbal odehráli v hale, minigolf nahradil bowling a tenis pak stolní tenis. Zato odpoledne jsme již mohli vyrazit na venkovní kurty a jedna skupina sportovců i na rychlostní chůzi po krásném okolí Železných hor. Večer patřil předání cen a neformální diskusi i nad provedenými výkony. Zlepšili jsme si tenkrát kondičku i my, abychom mohli dostát našemu sloganu a zabezpečovat farmy ve formě.

na farmě
ve formě

VVS Verměřovice s.r.o.

Krmivářská 225
561 52 Verměřovice

☎ +420 465 642 670

GSM: +420 775 755 175

email: vvs@vvs.cz, www.vvs.cz